

19-09-2018

Bestuursrapportage

Gemeente Almelo

2018

Inhoudsopgave

0. Samenvatting	3
1. Inleiding	9
2. Uitgelicht	10
2.1 Decentralisaties	10
2.1.1 Participatiewet	10
2.1.2 Zorg	12
2.2 Grondbeleid	17
3. Hoofdpogaven	20
3.1 Saneren en innoveren	20
3.1.1 Saneren	20
3.1.2 Innoveren	22
3.2. Transformatie werk en zorg	23
3.2.1 Transformatie werk	23
3.2.2 Transformatie zorg	25
3.3 Binnenstad met herwonnen identiteit	28
4. Basisbegroting	29
4.0 Bestuur en ondersteuning	29
4.1 Veiligheid	32
4.2 Verkeer en vervoer	33
4.3 Economie	34
4.4 Onderwijs	35
4.5 Sport cultuur en recreatie	36
4.6 Sociaal domein	37
4.7 Volksgezondheid en milieu	41
4.8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	42

0. Samenvatting

Met deze bestuursrapportage informeert het college de raad over de stand van zaken van de plannen uit de programmabegroting 2018 en hoe de gemeente er financieel voor staat. Deze rapportage gaat over de eerste helft van het jaar met een doorkijk naar het einde van het jaar en biedt de mogelijkheid om daar waar dat nodig is bij te sturen. In deze samenvatting worden de hoofdpunten weergegeven.

De hoofdpunten

Saneren en innoveren

Verbonden partijen

De wijze waarop wij taken uitvoeren, bijvoorbeeld via onze verbonden partijen, is continu in ontwikkeling. Zo zijn onze toezicht- en handhavingstaken gecentraliseerd in de gemeentelijke organisatie en wordt er gewerkt aan de interne verzelfstandiging van de uitvoering van het onderhoud beheer openbare ruimte en het ingenieursbureau. De gewenste verkoop van de aandelen Twence heeft nog niet plaatsgevonden, hiervoor beraden we ons op een vervolgstrategie.

Organisatieontwikkeling

Het programma "Optimalisatie Almelo" is gestart, zodat de opgaven en de mensen – in stad en de organisatie – centraal komen te staan; de beoogde werkwijze voor programmamanagement en stadsdeelmanagement is uitgewerkt en de implementatie vindt in het najaar plaats. Dan worden programma's gedefinieerd en worden talentontwikkeling en situationeel samenwerken uitgewerkt. De voortgang is deels afhankelijk van de advisering van de OR, die nog moet plaatsvinden.

Gronduitgifte

We zien dat de economie aantrekt en er meer vraag is naar bouwgrond. De gronduitgifte ten behoeve van woningbouw ligt op koers, maar de gronduitgifte ten behoeve van bedrijventerreinen blijft vooralsnog achter. We spannen ons in om gronden en panden af te stoten. Dat heeft in de eerste helft van 2018 een financieel positief resultaat gehad.

Transformatie werk en zorg

We zien vele positieve ontwikkelingen in de transformatie werk en zorg. Al met al blijken de rijksmiddelen op dit moment nog onvoldoende om de transformaties uit te voeren.

Transformatie werk

De arbeidsmarkt in Almelo trekt aan, vooral in de logistiek en techniek, en we zien een vermindering van het aantal mensen in de bijstand. De banenmarkt voor statushouders trekt ook aan en daar zien wij samen met werkgevers kansen. Toch is het verwachte tekort op de inkomensvoorziening in 2018 naar verwachting groter dan begroot. Het hogere tekort wordt veroorzaakt doordat we als gemeente naar verwachting minder BUIG-budget krijgen dan begroot en doordat we te maken hebben met de na-ijleffecten van de financiële crisis. Waar er nationaal sprake is van een stijging van de werkgelegenheid / daling van de werkloosheid, zet deze ontwikkeling zich in Almelo vertraagd in. Het tekort houdt geen verband met de instroom van statushouders. Hiervoor wordt de gemeente met ingang van dit jaar gecompenseerd door het Rijk. Het stimuleren van sociaal ondernemerschap krijgt in de tweede helft van 2018 meer vorm, evenals onze inzet op het onderwerp 'schulden' binnen de gemeentelijke toegang.

Transformatie zorg

De transformatie is volop gaande. Er wordt veel geïnvesteerd in het verbeteren van doorverwijzing en de toegang, en meerdere pilots zijn of worden uitgevoerd met mooie resultaten. Wel zien wij dat het aantal

indicaties in de Jeugdwet nog licht toeneemt en verwachten we dat de omvang van beschermd wonen eveneens licht gaat stijgen. Daarnaast wordt de komende periode een toename verwacht van het aantal aanvragen voor ondersteuning in de vorm van huishoudelijke hulp (Wmo oud). Het financieel duiden van de resultaten blijft lastig omdat meerdere externe factoren grote invloed hebben op het aantal cliënten en de kosten.

Om te leren van het verleden heeft een evaluatie van de transformatie zorg plaatsgevonden. De opbrengst wordt betrokken bij het op te stellen programma Zorg. Op deze manier wordt de preventie en het gebruik van voorliggende voorzieningen verder vormgegeven.

Binnenstad met herwonnen identiteit

De fysieke transformatie van de binnenstad krijgt steeds concreter vorm en op interactieve wijze wordt samen met inwoners, stakeholders en investeerders de koers voor de binnenstad verder bepaald.

Fysieke transformatie

De nieuwbouw van appartementen en winkels is ver gevorderd en voor de Havenkom wordt samen met onze stakeholders en mogelijke investeerders, de plannen voor de derde fase verder vormgegeven.

Koersdocument binnenstad

Met een interactief proces, waarbij Almeloërs, ondernemers, investeerders en andere stakeholders worden betrokken, wordt gewerkt aan een lange termijn strategie voor de binnenstad. Dit krijgt vorm in het zogenaamde 'koersdocument binnenstad', inclusief een dna analyse, waarvan de afronding naar verwachting in het najaar is.

Het financieel resultaat

De bestuursrapportage 2018 komt uit op een negatief saldo van 942.000 euro. Van dit saldo is een bedrag van 607.000 euro als structureel aangemerkt. Tegenover het voordelige structurele effect van de meicirculaire 2018 (628.000 euro voordelig in 2018) staan een aantal structurele knelpunten. De belangrijkste zijn:

- wegvallende huurinkomsten van het Twentheplein (425.000 euro);
- de gestegen kosten voor vervoersvoorzieningen (200.000 euro);
- de bestrijding van (boom-)ziekten en plagen (125.000 euro);
- achterblijvende inkomsten van begraafplaatsrechten (100.000 euro).

De structurele doorwerking van deze knelpunten wordt meegenomen bij het opstellen van de begroting 2019. Naast structurele effecten wordt het saldo van de bestuursrapportage veroorzaakt door een aantal positieve en negatieve effecten die vooralsnog als incidenteel zijn aangemerkt (per saldo 235.000 euro). Genoemd worden in dit verband:

- het vooralsnog niet realiseren van de (structurele) taakstellingen op parkeren (523.000 euro) en subsidies (148.000 euro).
- het achterblijven van de legesinkomsten voor omgevingsvergunningen (650.000 euro);
- het in 2018 benodigde projectbudget voor de lokale inkoop WMO / Jeugd (400.000 euro);
- een hogere dividenduitkering van de aandelen BNG en Twence (+ 522.000 euro);
- vrijval van het onderhoudsbudget voor kunstwerken (+ 300.000)
- de incidentele verkoopopbrengst van panden (+ 180.000 euro)

Ten aanzien van de taakstelling op parkeren (523.000 euro) wordt via deze bestuursrapportage het voorstel gedaan om deze in 2018 incidenteel af te dekken ten laste van de algemene middelen. De openstaande taakstelling op subsidies kan in 2018 incidenteel worden afgedekt vanuit de lagere subsidievaststelling 2017 van het sportbedrijf.

De sturingsmogelijkheden ten aanzien van de legesinkomsten bij omgevingsvergunningen zijn zeer beperkt. Wij zijn hierbij in hoge mate afhankelijk van de ontwikkelingen in de markt.

Financieel herstel

Dit is het derde jaar van het preventief toezicht door de provincie en het herstelplan. Het herstel verloopt vooralsnog voorspoedig. Nog steeds is de verwachting dat de algemene reserve in 2019 een positieve stand zal bereiken. De ambitie is dat uiterlijk eind 2020 het preventief toezicht zal worden opgeheven en het weerstandsvermogen voldoende is aangezuiverd. Het nieuwe college blijft dan ook onverkort uitvoering geven aan het financiële herstelplan.

Voor het verdere financiële herstel is het van cruciaal belang dat de in de begroting opgenomen taakstellingen ook daadwerkelijk structureel worden ingevuld. Gezien de beperkte sturingsmogelijkheden vormt met name de openstaande taakstelling op parkeren hierbij een belangrijke uitdaging. Tegelijkertijd spannen we ons tot het uiterste in om de taakstellingen in het sociaal domein te realiseren, maar hebben de ontwikkelingen in het sociaal domein tot gevolg dat het niet zeker is of dit lukt. Bij het opstellen van de begroting 2019 wordt hieromtrent een nadere afweging gemaakt.

Financiële samenvatting

	Budget uit begroting 2018*1	Prognose 2018*1	Afwijking*2	Incidenteel Structureel
0. Bestuur en ondersteuning				
0.1*3 Bijdrage Regio Twente Shared Services Netwerk Twente	0	43	-43	Structureel
0.1 Beëindigen betalingen aan derden VNG zie 0.8	105	317	-212	Structureel
0.3 Achterblijvende verhuuropbrengsten Twentheplein	-747	-322	-425	Structureel
0.3 Verkoopresultaat panden	0	-180	180	Incidenteel
0.4 Uitvoering Shared Service Center	655	885	-230	Incidenteel
0.4 Uitvoering Shared Service Center	-655	-885	230	Incidenteel
0.4 AVG Algemene Verordening Gegevensbescherming	0	70	-70	Incidenteel
0.4 Organisatieontwikkeling	0	-200	200	Incidenteel
0.5 Dividend Twence	-275	-530	255	Incidenteel
0.5 Dividend BNG	-175	-442	267	Incidenteel
0.5 Dividend Vitens zie 0.10	-110	0	-110	Structureel
0.5 Dividend Enexis zie 0.10	-147	0	-147	Structureel
0.6 Kostenverhoging GBT	494	583	-89	Structureel
0.7 Meicirculaire 2018 - algemene uitkering	-155.597	-158.277	2.680	Structureel
0.8 Meicirculaire 2018 - taakmutaties	803	2.855	-2.052	Structureel
0.8 vrijval stelpost onvoorzien zie 8.3	211	134	77	Incidenteel
0.8 Vrijval loon- en prijscompensatie	1.200	1.122	78	Incidenteel
0.8 Vrijval macrostelpost zie 0.1, 3.3 en 6.1	1.191	904	287	Structureel
0.10 Dotatie reserve grondbedrijf zie 0.5	5.427	5.170	257	Structureel
Totaal Bestuur en ondersteuning			1.133	
1. Veiligheid				
1.1 Bijdrage omgevingsvergunning VRT	-190	-87	-103	Structureel
Totaal Veiligheid			-103	
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
2.1 Kunstwerken	1.128	828	300	Incidenteel
2.1 Reclame opbrengsten lichtmasten abri's	-319	-409	90	Incidenteel
2.2 Taakstelling parkeren saldoverbetering	-523	0	-523	Incidenteel
Totaal Verkeer, vervoer en waterstaat			-133	
3. Economie				
3.2 Vrijval voorziening nog uit te voeren werken dollegoor	272		272	Incidenteel
3.3 Bijdrage Regio Twente vrijetijdseconomie zie 0.8	309	376	-67	Structureel
3.4 Achterblijvende inkomsten kermis	-38	-6	-32	Incidenteel
Totaal Economie			173	
4. Onderwijs				
4.2 Stelpost onderwijshuisvesting	418	198	220	Incidenteel
4.3 Leerlingenvervoer	796	466	330	Structureel
Totaal Onderwijs			550	
5. Sport, cultuur en recreatie				
5.1 Subsidie sportbedrijf	3.116	2.916	200	Incidenteel
5.7 Essentaksterfziekte	0	113	-113	Incidenteel

5.7 Stormschade	0	93	-93	Incidenteel
5.7 Ziekten en plagen	0	125	-125	Structureel
Totaal Sport, cultuur en recreatie			-131	
6. Sociaal domein				
6.1 Invulling taakstelling herijking subsidies	-148	0	-148	Incidenteel
6.1 Harmonisatie peuteropvang zie 0.8	0	137	-137	Structureel
6.7 Projectbudget inkoop WMO / Jeugd BW-1806186	0	400	-400	Incidenteel
6.7 Regiotaxi	937	1.227	-290	Structureel
6.7 Maatwerkvervoer	695	935	-240	Structureel
6.81 Bijdrage Regio Twente Veilig Thuis Twente	363	384	-21	Structureel
Totaal Sociaal domein			-1.236	
7. Volksgezondheid en milieu				
7.1. Vrijval gezond in de Stad			100	Incidenteel
7.5 Achterblijvende opbrengsten begraafplaatsrechten	-418	-318	-100	Structureel
Totaal Volksgezondheid en milieu			0	
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
8.2 Toevoeging voorziening nog uit te voeren werken noordflank	1.007	1.450	-443	Incidenteel
8.3 Achterblijvende leges omgevingsvergunning	-2.109	-1.459	-650	Incidenteel
8.3 Onderzoek breedplaatvloeren zie 0.8	0	77	-77	Incidenteel
8.3 Transitiebegroting ODT	0	25	-25	Incidenteel
Totaal Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			-1.195	
Saldo bestuursrapportage 2018			-942	

Bedragen * 1.000 euro

*1 'Min' is baat en 'plus' is last

*2 'Min' is nadeel en 'plus' is voordeel

*3 Dit is een verwijzing naar het taakveld. Zie de basisbegroting voor een toelichting.

Taakstellingen

In de begroting zijn diverse taakstellingen opgenomen. In hoofdstuk 4 van deze bestuursrapportage wordt gerapporteerd over afwijkingen in 2018. Een totaaloverzicht van de nog openstaande taakstellingen per 1 juli is in onderstaande tabel weergegeven.

Maatregel	Openstaand per 1 juli 2018	Toelichting
Taakstelling reductie beleidskern	400	Wordt in 2018 gerealiseerd.
Extra maatregelen Participatiewet (WRP)	450	Wordt in 2018 gerealiseerd.
Parkeren: aanpassen structureel tekort	523	Wordt niet gerealiseerd. Incidenteel afdekken via BERAP (zie taakveld 2.2).
Samenvoeging ingenieursdiensten Netwerksteden	100	Wordt in 2018 gerealiseerd.
Kostenbesparing huidige zorgkosten jeugdhulp	803	Diverse maatregelen en acties laten resultaat zien, hierop wordt maximaal gestuurd, maar diverse (autonome) ontwikkelingen in het sociaal domein maken realisatie van deze taakstelling onzeker.
Kostenbesparing huidige zorgkosten Wmo	803	Diverse maatregelen en acties laten resultaat zien, hierop wordt maximaal gestuurd, maar diverse (autonome) ontwikkelingen in het sociaal domein maken realisatie van deze taakstelling onzeker.
Centraliseren integraal toezicht en handhaving	150	Wordt in 2018 gerealiseerd.
Taakstelling herijking subsidies	148	Wordt incidenteel afgedekt vanuit onderbesteding subsidie sportbedrijf. (zie taakveld 6.1. i.c.m. 5.1)
TOTALE BEZUINIGINGSOPGAVE	3.377	

Bedragen x 1.000 euro

De taakstelling reductie beleidskern wordt ingevuld door het schrappen van 6 FTE vrije vacatureruimte. Ten aanzien van de taakstelling op parkeren wordt via deze bestuursrapportage het voorstel gedaan om deze voor het jaar 2018 incidenteel af te dekken ten laste van de algemene middelen.

1. Inleiding

Hierbij bieden wij u de bestuursrapportage 2018 aan. Met dit instrument informeert het college de raad over de stand van zaken van de plannen uit de programmabegroting en hoe de gemeente er financieel voor staat. Deze rapportage gaat over de eerste helft van het jaar met een doorkijk naar het einde van het jaar en biedt de mogelijkheid om daar waar dat nodig is bij te sturen. In de bestuursrapportage wordt hoofdzakelijk aandacht besteed aan de (verwachte) afwijkingen - zowel financieel als niet-financieel - ten opzichte van de primair vastgestelde programmabegroting.

De rapportage volgt de indeling van de programmabegroting 2018, waarbij wordt uitgegaan van het principe dat als de zaken lopen zoals gepland, er geen melding is. De wijzigingen die worden voorgesteld aan de raad bij een bestuursrapportage worden vastgelegd in een begrotingswijziging.

Leeswijzer

Deze bestuursrapportage bestaat uit drie hoofdbestanddelen, namelijk:

I. Onderwerpen uitgelicht

Hier lichten we twee specifieke onderwerpen uit, omdat ze van groot belang zijn voor de ontwikkeling van de stad en grote invloed hebben op het financieel perspectief. Dit betreffen de *Decentralisaties* (inzicht in de stand van zaken van de Participatiewet, Wmo en Jeugdwet) en het *Grondbeleid* (grondverkoop woningen en bedrijventerreinen, actualisatie van de grondexploitaties).

II. Hoofdogaven

Per hoofdogave rapporteren we over de afgesproken acties voor 2018.

III. De basisbegroting

In deel drie gaan we in op de financiële afwijkingen in de basisbegroting. Net als voorgaande jaren werken we met de kleuren **ROOD**, **GROEN**, **ORANJE** en **BLAUW**. We rapporteren over alle afwijkingen van 100.000 euro of hoger. Als er afwijkingen zijn lager dan 100.000 euro maar politiek relevant, dan rapporteren we daar vanzelfsprekend ook over.

- Rood betekent 'niet op koers' en bijsturen voor einde van het jaar is onwaarschijnlijk.
- Oranje betekent dat het risico bestaat op een overschrijding of dat doelen niet worden gehaald in dit lopende jaar. Bijsturing is nog mogelijk.
- Groen betekent 'op koers'.
- Als er sprake is van een voordeel dan geven we dat aan met blauw.

2. Uitgelicht

2.1 Decentralisaties

Dit hoofdstuk beschrijft op hoofdlijnen de doelen zoals opgenomen in de programmabegroting en vervolgens de ontwikkelingen van de drie decentralisaties in het sociale domein, namelijk de Participatiewet, de Wmo en de Jeugdwet.

2.1.1 Participatiewet

Relatief veel mensen in Almelo hebben geen baan en/of leven op of onder de armoedegrens.

Het doorbreken van de perspectiefloosheid en overerving van armoede – met name bij kinderen – en het terugdringen van de werkloosheid zijn voor Almelo daarom belangrijke opgaven.

Doelstellingen

1. Werk aan de onderkant van de arbeidsmarkt behouden en vergroten.
2. Jongeren en ouders met jonge kinderen met perspectief op een baan bemiddelen naar werk.
3. Perspectief bieden voor mensen met een beperkte kans op een baan.
4. Voorkomen dat jongeren met een achterstandspositie school verlaten.
5. Beperken van het uitkeringsbestand.

Ontwikkelingen bijstandsbestand

Discipline	Aantallen op 1 juli			
	2018	2017	2016	2015
Uitkeringen levensonderhoud				
Aantal uitkeringsgerechtigden Participatiew et (client en partner, unieke BSN)*	3.746	3.792	3.682	3.522
Aantal uitkeringen Participatiew et per 01-07	2.680	2.712	2.634	2.519
Aantal uitkeringsgerechtigden IOAW/ IOAZ (client en partner, unieke BSN)*	255	252	244	210
Aantal uitkeringen IOAW/IOAZ per 01-07	157	152	152	131
Uitkeringen Bijzondere bijstand (BB)				
Aantal uitkeringsgerechtigden BB (unieke BSN)	1.973	2.450	2.787	2.479
Aantal dossiers BB per jaar	2.476	3.396	3.789	3.283

Aantal uitkeringsgerechtigden en aantal uitkeringen

Instroom- en uitstroom bijstandsbestand

2016			2017			2018		
	Stand	in-/uitstroom		Stand	in-/uitstroom		Stand	in-/uitstroom
December 2015	2.688		December 2016	2.805		December 2017	2.815	
Januari	2.720	32	Januari	2.819	14	Januari	2.837	22
Februari	2.746	26	Februari	2.807	-12	Februari	2.839	2
Maart	2.789	43	Maart	2.831	24	Maart	2.840	1
April	2.786	-3	April	2.833	2	April	2.853	13
Mei	2.794	8	Mei	2.858	25	Mei	2.851	-2
Juni	2.786	-8	Juni	2.864	6	Juni	2.837	-14
Juli	2.781	-5	Juli	2.865	1	Juli		
Augustus	2.786	5	Augustus	2.870	5	Augustus		
September	2.786	0	September	2.847	-23	September		
Oktober	2.785	-1	Oktober	2.837	-10	Oktober		
November	2.784	-1	November	2.819	-18	November		
December 2016	2.805	21	December 2017	2.815	-4	December 2018		

Aantal uitkeringen

Het bijstandsbestand van Almelo is ten opzichte van 2017 gedaald. Dit is conform verwachting, gezien de aangetrokken economie en de inzet van middelen. Wel is daar een kanttekening bij te plaatsen. Waar er nationaal sprake is van een stijging van de werkgelegenheid / daling van de werkloosheid, zet deze ontwikkeling zich in Almelo vertraagd in. Dit bemoeilijkt het prognosticeren. Wel is te melden dat de arbeidsmarkt in Almelo steeds verder aantrekt. We merken dit vooral in de logistiek en techniek. Met de komst van nieuwe werkgevers op het XL Businesspark Twente ligt er een extra uitdaging om zoveel mogelijk mensen uit Twente, specifiek Almelo, ook een baan te geven in de logistiek.

Het aantal uitkeringsgerechtigden met bijzondere bijstand (BB) is eveneens afgenomen ten opzichte van 2017. De aanvraag voor bijzondere kosten bewind voering worden vanaf 2017 zonder einddatum gegeven. Dit veroorzaakt een daling op de aanvragen in 2018, omdat het een toekenning voor meerdere jaren betreft. De aantallen verschillen, maar de financiële last is onveranderd. Ook de collectieve zorgverzekering zorgt voor een afname in aanvragen. Zo is de eigen bijdrage voor het Centraal Administratie Kantoor (CAK) in de collectieve zorgverzekering opgenomen. Hiervoor hoeft geen bijzondere bijstand meer verstrekt te worden.

Ontwikkeling BUIG-budget en –uitgaven

x 1.000 €	2015	2016	2017 (jaarrekening)	Begroting 2018	Realisatie t/m mei 2018	Prognose 2018
Buigbudget	35.684	35.845	37.549	39.895	15.900	38.923
Kosten	36.172	37.957	39.562	40.695	16.649	40.032
Saldo	-488	-2.112	-2.013	-800	-749	-1.109
Percentage saldo	-1,4%	-6,0%	-5,4%	-2,0%	-4,7%	-2,8%

Saldo BUIG 2018	Vangnet uitkering	Saldo tekort incl. vangnet	Begroot tekort	Meer tekort dan begroot
-1.109	-	-1.109	800	309

Vangnetuitkering 2018

Vangnetuitkering 2018 en aanpassing definitieve gebundelde uitkering (BUIG)

Het verwachte tekort op de inkomensvoorziening in 2018 zal naar verwachting tussen de 800.000 euro en 1,1 mln. euro bedragen. Het in de begroting 2018 opgenomen tekort bedraagt 800.000 euro. Dit betekent een mogelijke afwijking op de begroting van 300.000 euro (nadelig). Dit tekort wordt nu niet financieel vertaald in de bestuursrapportage gezien de onzekerheden ten aanzien van de BUIG. Het tekort is te laag om in aanmerking te komen voor een vangnetuitkering in 2018.

De instroom van statushouders in de bijstand wordt vanaf dit jaar direct in het bijstandsbudget verwerkt. Dat blijkt uit de Voorjaarsnota die de minister van Financiën op 28 mei 2018 naar de Tweede Kamer stuurde. Dat betekent concreet dat het Rijk 120 mln. euro aan het macrobudget 2018 toevoegt.

Voor Almelo betekent dit naar verwachting een positieve bijstelling van het “nader voorlopig BUIG- budget” van circa 800.000 euro. Dit is al in de prognose in de tabel ‘ontwikkeling BUIG-budget’ meegenomen.

De banenmarkt trekt aan voor statushouders. Er zijn diverse werkgevers die hiervoor speciale belangstelling hebben. Eind juni vindt een masterclass voor een aantal werkgevers plaats. Gezien deze interesse verwachten

wij de taakstelling van 200.000 euro voor arbeidsmarktactivering in 2018 te halen. In financieel opzicht is bij de begroting 2018 reeds geanticipeerd op de realisatie van deze taakstelling (ingeboekt).

Huidig beleid uitkeringsgerechtigden

Er wordt gericht beleid gevoerd in het voorkomen, met naar werk doorgeleiden en het duurzaam laten uitstromen van uitkeringsgerechtigden. Onder andere door:

- Aan de voorkant wordt door het RMC inzet gepleegd om te voorkomen dat jongeren de school verlaten met een achterstandspositie. Jongeren zonder startkwalificatie worden zo mogelijk weer naar school /opleiding geleid. Daarbij wordt bij de uitvoering van de participatiewet in 2018 voorrang gegeven aan jongeren en ouders met jonge kinderen. Waar het perspectief op betaald werk ontbreekt, wordt met hen gekeken naar mogelijkheden voor gesubsidieerd werk of andere vormen van activering. Per 1 juni 2018 gaat het om 319 personen waarvan 176 jongeren (jonger dan 27 jaar) tot het doelgroepenregister behoren. Van de 319 personen hebben 162 een dusdanige afstand tot de arbeidsmarkt dat zij arbeidsactivering krijgen.
- Voor inwoners met een uitkering die geen tot weinig perspectief hebben op een betaalde baan, wordt alternatieve dienstverlening geboden. Voorbeelden zijn vrijwilligerswerk en zinvolle dagactiviteiten. Op 1 juni 2018 zijn er 216 personen via Avedan Welzijn werkzaam als vrijwilliger. Naar Soweco gaan 464 personen voor arbeidsactivering.
- Er wordt ook perspectief geboden aan mensen met een beperkte kans op een baan. De omvang van het uitkeringsbestand daalt weliswaar licht, maar de mensen die nu in een uitkerings situatie zitten, hebben vaak een grote afstand tot de arbeidsmarkt. In verband hiermee wordt in het kader van het Actieplan Arbeidsmarkt gezocht en geëxperimenteerd. Deze experimenten worden vanuit het ontwikkelperspectief met de provincie Overijssel in de tweede helft van 2018 uitgevoerd.
- Als laatste wordt actief gewerkt en geëxperimenteerd om een duurzame uitstroom van het uitkeringsbestand te realiseren. In de reguliere processen is geborgd dat er nazorg geleverd wordt aan klanten. Een voorbeeld hiervan is dat bij klanten van wie het arbeidscontract tijdelijk is, vroegtijdig contact opgenomen wordt om vast te stellen welke acties nodig zijn om zonder terugval naar de bijstand een vervolgcontract en/of baan te realiseren.

2.1.2 Zorg

Wij bieden adequate zorg en ondersteuning voor onze inwoners die dat nodig hebben. Wij vernieuwen de zorg door in te zetten op het eerder signaleren en aanpakken van problemen. Waar mogelijk proberen we dure vormen van zorg te voorkomen of lichtere vormen van zorg in te zetten. Dit bespaart kosten bij de gemeente en voorkomt negatieve effecten voor onze inwoners (escalatieproblemen).

Doelstellingen

1. Er wordt multidisciplinair en integraal gewerkt. Middelen zijn ontschot en er is sprake van samenhang in de aanpak.
2. Het beheersbaar houden van de problematiek rondom meervoudige probleemhuishoudens.
3. Via preventie voorkomen dat mensen gebruiken maken van dure zorg. De nadruk in de aanpak ligt op hoe het wel kan en met wie.

Ontwikkelingen Wmo, Beschermd Wonen en Jeugdwet

Verdieping Wmo/ Jeugdwet (Unieke BSN)		Aantallen op 1 juli			
		2018	2017	2016	2015
Regeling	Type zorg				
Jeugd	Bescherming en veiligheid (Gedwongen kader)	407	402	400	298
	Jeugd GGZ	1.043	1.128	1.164	975
	KDV	83	80	66	53
	OMD	209	203	201	180
	OMD-vervoer	151	134	110	77
	Overig (Overige oude AWBZ-voorzieningen)	231	208	163	106
	OZL	479	381	240	153
	Sociale problematiek (voormalige provinciale jeugdhulp)	366	403	361	347
WMO-nieuw	OMD-vervoer	455	475	479	331
	KDV	8	11	8	6
	OMD	820	874	932	779
	OZL	1531	1534	1598	1.378
WMO-oud (Individueel)	Huishoudelijke ondersteuning	2.377	2.453	2.623	2.992

Zorgomvang beschermd wonen

Binnen de discipline Beschermd wonen is er een gelijkblijvende trend te zien. Belangrijk daarbij om te vermelden is de wachtlijst op het onderdeel Beschermd wonen. Deze bestaat op nu uit 36 personen. Hiervan komen op dit moment 16 personen in aanmerking voor een plek bij een zorgaanbieder in Almelo en 20 personen zijn nog op zoek naar een plek binnen de centrumgemeente Almelo. Deze laatste groep zal naar verwachting buiten de stad Almelo blijven wonen. Diverse aanbieders zijn zich aan het oriënteren op uitbreiding/ nieuwbouw. Daarom wordt voor de toekomst een lichte stijging verwacht.

Zorgomvang Wmo

Bij de Wmo was over 2016 en 2017 een afname van het aantal actieve indicaties te zien. Deze trend zet door in 2018. De huishoudelijke ondersteuning (figuur 1) laat weliswaar een dalende lijn zien, maar er is sprake van een toename van aanvragen voor indicaties. Inwoners met een indicatie zijn per 31 maart 2017 naar de WLZ gegaan. Deze inwoners vallen in de cijfers van 2018 niet meer onder de Wmo-oud (ongeveer 100 inwoners). Daarbij is er door natuurlijk verloop een daling ingezet. Dit lijkt de indruk te wekken dat er een verminderde vraag is, maar deze daling betreft vastgestelde indicaties die geen actieve inzet van het WMO loket meer behoeven.

Landelijk en regionaal beleid is gericht op de wens van ouderen om zo lang mogelijk op een goede manier zelfstandig te kunnen blijven wonen, met ondersteuning, zorg en in een woning die aansluit bij hun persoonlijke behoeften. De gemeente biedt hiervoor ondersteuning en heeft tot gevolg dat het aantal aanvragen voor indicaties in de huidige situatie, die wel inzet van het WMO loket vragen, toeneemt. Daarbij is er demografisch gezien een toename van oudere inwoners (55-85+), die naar verwachting op de langere termijn ook bijdragen aan een stijging in de aanvragen naar huishoudelijke ondersteuning. Nadere analyse van de demografische opbouw van het bestand aan het begin van het jaar toont aan dat de grootste groep ouderen met huishoudelijke ondersteuning in 2018 ouder dan 70 jaar is. Het totale bestand, ondanks afname op basis van natuurlijke factoren, zal als gevolg van de eerder genoemde beleidskeuze een steeds grotere toename veroorzaken van de aanvragen c.q. verzoeken om ondersteuning.

Leeftijd inwoners met indicatie (op peildatum 01-01-huidig jaar)	jonger dan 21 jaar	21 jaar t/m 30 jaar	31 jaar t/m 40 jaar	41 jaar t/m 50 jaar	51 jaar t/m 60 jaar	61 jaar t/m 70 jaar	71 jaar t/m 80 jaar	81 jaar t/m 90 jaar	ouder dan 90 jaar	Total
Huishoudelijke ondersteuning	0	8	34	97	168	374	617	640	134	2072

Ontwikkeling huishoudelijke ondersteuning

Zorgomvang Jeugdwet

Op het totaal van actieve indicaties Jeugdwet zien we, net als in 2017, een lichte stijging. De meeste verwijzingen komen vanuit de huisarts, hoofdzakelijk op het vlak van Jeugd GGZ. Vanuit het wijkteam wordt inzet geboden bij de huisartsen, voor kwalitatief betere doorverwijzing. Verdere analyse van de ontwikkelingen met betrekking tot de GGZ is vanwege twee factoren vooralsnog niet mogelijk:

- In de jaren 2015-2016 vermeldden de aanbieders na verwijzing door de huisarts, de betreffende huisarts niet. Dit leidt tot de aanmerking "onbekend" in de data.
- De PGB kent geen aanmerking van de verwijzer, omdat het budget aan de persoon is verbonden. Daarmee valt deze verwijzing niet te zien in deze categorie.

Op het vlak van Ondersteuning Zelfstandig Leven (OZL) is een toename te zien. Het betreft 113 nieuwe indicaties. Door het beleid om mensen zo veel mogelijk door te laten stromen naar lichtere vormen van zorg, heeft het wijkteam cliënten van een zwaardere zorgvorm, zoals Sociale Problematiek, specialistische jeugdhulp, of verblijf in gezinshuizen en pleegzorg, naar de lichtere vorm van zorg, OZL, laten doorstromen. Dit verklaart voor een deel de stijging. Daarnaast hebben de wijkteams ingezet op het inhalen van achterstanden.

Met betrekking tot het facturatiegedrag van zorgaanbieders treedt er een verbetering op. Voorheen werd er veelal gefactureerd aan het einde van het boekjaar. Nu treedt er een verschuiving op naar een maandelijks facturatie. Het bijhorende na-ijleffect (latere declaraties in het boekjaar) neemt hierdoor af. In 2017 verliep dit van Q1, 3,2% naar Q4, 0,4%. De verwachting is dat ook de laatste zorgaanbieders meer per maand gaan declareren.

Huidig beleid zorg

Voor 2018 is er een continue aandacht voor de ontwikkeling, aanscherping en verbetering van beleid, en voor het verder in kaart brengen van de effecten in het sociaal domein. Dit doen we onder andere door:

- Wijkcoaches bij huisartsenpraktijken in te zetten. De wijkcoaches zijn werkzaam als Praktijk Ondersteuner Huisarts (POH)-Jeugd en fungeren als linking-pin tussen huisarts en het sociaal wijkteam. Hierdoor ontstaat er een betere afstemming over mogelijke doorverwijzing naar zorgvormen. Ook voeren wijkcoaches kortdurende ambulante gesprekken. Hierdoor kan verwijzing naar zwaardere vormen van hulp voorkomen worden. Ons streven is dat zoveel mogelijk huisartspraktijken participeren.
- Het uitbouwen van de nieuwe aanpak voor multi-probleemgezinnen. De succesvolle proef in 2017, met een positief financieel effect, wordt uitgebreid naar meer gezinnen, in drie jaar tijd naar 375 huishoudens. Centraal in de aanpak staat dat er niet direct hulp wordt geboden, maar dat meer gekeken wordt naar achterliggende problemen en behoeften. Hierdoor ontstaat er meer ruimte voor andere (soms veel eenvoudiger) oplossingen. Bestuurlijke besluitvorming volgt in de tweede helft van 2018.
- Binnen het onderwijs wijkcoaches als schoolgericht maatschappelijk werker in te zetten. Het doel hiervan is om in directer contact met jeugd- en jongeren te komen. Dichter bij de plek waar hulpverleningsvragen ontstaan, en deze zo vroeg mogelijk te signaleren. Beide initiatieven leiden tot kwalitatief betere en snellere doorverwijzing naar maatwerk, wanneer dat nodig is. In veel gevallen voorkomt het de inzet van maatwerk door er preventief en snel bij te zijn. Op de langere termijn kan bezien worden of dit effect heeft op afname van onnodig leed bij jeugdigen en de noodzaak tot zwaardere zorg.
- In lijn met het arbeidsmarktbeleid de focus te leggen op een preventieve aanpak met betrekking tot de jeugd. Wij gaan specifiek na met welk beleid en met welke concrete maatregelen wij, meer dan nu, iets voor kinderen kunnen doen die opgroeien in een situatie met weinig perspectief. Samen met

de partners uit het onderwijs, de kinderopvang, de jeugdgezondheidszorg en Avedan Welzijn zijn we nu bezig met de ontwikkeling van een nieuwe structuur (vorm) voor de aanpak “Het jonge kind”.

- Het project “Welzijnsactiviteiten Nieuwe Stijl” (binnen dagbesteding) uit te voeren. Samen met interne en externe stakeholders (Avedan Welzijn, Soweco en De Klup) wordt een pilot gestart voor lokaal georganiseerde algemene voorzieningen. Dit betreft welzijnsactiviteiten voor inwoners met (en zonder) een Wmo-indicatie. De genoemde partners zijn gevraagd om hun huidige, algemeen toegankelijke aanbod te versterken en uit te breiden. Er is een businesscase ontwikkeld om deze ontwikkeling structureel te kunnen financieren en tegelijkertijd een besparing te realiseren.
- Daarbij is er aandacht voor het aantal telefonische contacten met het gemeentelijke zorgloket, die is hoog. Dit wordt veroorzaakt door de krappe formatie bij het loket, de aanwezige wachtlijsten, en het hiermee samenhangende herhaaldelijke telefonische contact over dezelfde aanvraag. De hoge werkvoorraad heeft een directe invloed op de dienstverlening, zoals langere wachttijden en een hoger aantal spoedvragen. Dit heeft te maken met een opstapeling van onbehandelde aanvragen en termijnen die niet worden gehaald.
- De toegang tot het Sociaal Domein door te ontwikkelen, zodat meer integraal wordt gewerkt. Door de samenvoeging van de toeleiding en toegang vanuit verschillende beleidsonderdelen is er meer flexibele inzet en minder kwetsbaarheid. Wij gaan taken in het sociaal domein meer in samenhang uitvoeren. Dat betekent meer geïntegreerde wijkteams (jeugd, volwassenen, werk en inkomen, schuldhulpverlening, welzijn) en het anders organiseren van de toegang.

Financieel verloop

Een vergelijking van de financiële cijfers over de eerste vijf maanden van 2016, 2017 en 2018 geeft vooralsnog geen trend of ontwikkelingen weer. Ten opzichte van de vastgestelde begroting van 2018 is er geen ander inzicht ontstaan. Op basis van de beschikbare cijfers kan echter nog geen adequate prognose worden afgeven, zowel in aantal als in trend. Wel is te zien dat in het eerste kwartaal gemiddeld 20% van de facturatie plaatsvindt en dit neemt naar het einde van het jaar toe.

Financiële opgave

Om binnen de door de Raad gestelde financiële kaders te blijven zijn er naast de hierboven genoemde maatregelen, nog een aantal andere maatregelen genomen:

- Pedagogische gezinsbegeleiding JGZ: De kwaliteit van de doorverwijzing is verbeterd en mensen/gezinnen worden preventief geholpen;
- Huishoudelijke hulp toelage: Pilots zijn afgerond, besluitvorming over het vervolg is in het najaar van 2018.
- Integrale aanpak bemoeizorg: Op basis van een businesscase vind besluitvorming in het najaar van 2018 plaats.

Geconstateerd wordt een vooruitgang, maar dat dit financieel beperkt te duiden is. De toename van zorg is weliswaar verminderd en op businesscase niveau is er een daling van de kosten waarneembaar, maar er zijn ook externe factoren die van sterke invloed zijn op de ontwikkelingen van de cliëntaantallen en de kosten. Het gaat dan bijvoorbeeld om veranderende wetgeving (bijvoorbeeld AMvB reële tarieven) en de aanwezigheid van externe verwijzers, zoals Gecertificeerde (Jeugd)Instellingen, huisartsen en de rechtbank.

Landelijke ontwikkelingen

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van de VNG hebben leden nadrukkelijk hun zorgen geuit over de tekorten in het sociaal domein en de effecten daarvan op de totale gemeentefinanciën. Deze zorgen zijn verwoord in verschillende aangenomen moties. Op het VNG Jaarcongres op 24 juni 2018 heeft de Minister aangegeven open te staan voor verdere gesprekken over de financiële problematiek en het advies van de Raad voor het Openbaar Bestuur over de BUIG. De VNG blijft in gesprek met het kabinet over bijvoorbeeld lopende onderzoeken naar uitgaven aan jeugdhulp, de tekorten op bijstandsbudgetten, en loon- en prijsbijstellingen.

De motie vraagt de VNG te komen tot duurzame oplossingen in het sociaal domein door het beschikbaar stellen van toereikende macrobudgetten door het Rijk.

Het voorstel van het VNG-bestuur om een Fonds tekortgemeenten op te richten, kreeg groen licht van de leden. Gemeenten met grote tekorten op nieuwe taken op het gebied van Jeugdwet en Wmo kunnen compensatie krijgen uit het fonds. Voor het fonds wordt eenmalig 100 mln. euro uit het Gemeentefonds genomen, het Rijk draagt eenzelfde bedrag bij. Wij bereiden op dit moment een aanvraag voor dit fonds voor.

2.2 Grondbeleid

Dit hoofdstuk beschrijft op hoofdlijnen de voortgang van de gronduitgifte, de actuele stand van zaken met betrekking tot lopende grondexploitaties en de voortgang van de verkoop van vastgoed en de exploitatie van de voorraad.

Voortgang gronduitgifte woningbouw en bedrijventerrein

In de eerste helft van 2018 verkochten we 14 woningbouwkavels en daarmee loopt de uitgifte redelijk in de pas met de planning. Daarnaast zijn er reeds een aantal getekende koopovereenkomsten. De prognose voor 2018 is 37 kavels.

De prognose voor de verkoop van bouwgrond op bedrijventerreinen voor 2018 was 1,2 hectare. Er zijn een aantal voorlopige koopovereenkomsten getekend waarvan de verwachting is dat de aktes in de loop van dit jaar passeren. Dit betreft in totaal ongeveer 2 hectare. Daarnaast zijn een tweetal voorlopige pachtovereenkomsten gesloten (totaal circa 1,9 hectare). Deze overeenkomsten zijn niet in onderstaande tabel van gerealiseerde verkopen opgenomen.

De verkoop van grond met overige bestemmingen betreft 1 verkoop van 4,4 ha. De verkoop is gerelateerd aan de voortgang van ruimtelijke procedures. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de verkoop in 2018 geëffectueerd kan worden.

Gronduitgifte medio 2018 Grondbedrijf					
t.b.v Berap 2018					
		uitgifte	gerealiseerd	nog te realiseren	
		prognose 2018	1e helft 2018	2e helft 2018	
		obv JR2017			
Woningbouw (aantallen kavels)		A	B	A-B	
23	Nijrees Noord	4	1	3	won.
53	Almelo Noord Oost	21	9	12	won.
60	Ossenkoppelerhoek c.a.	1	-	1	won.
89	Weggeler	11	4	7	won.
totaal		37	14	23	won.
Bedrijventerreinen en overige (ha uitgebaar)					
5	Dolleloor dempen havenarm	0,6	-	0,6	ha
13	Rohof	0,2	-	0,2	ha
18	Rhijnbeek	4,4	-	4,4	ha
25	Bleskolk, De	0,3	-	0,3	ha
89	Weggeler	0,1	-	0,1	ha
totaal		5,6	-	5,6	ha
*	ijkpunt is gepasseerde akte bij notaris				

Voortgang gronduitgifte

Lopende grondexploitaties

Actualisatie lopende grondexploitaties

We hebben alle grondexploitaties geactualiseerd. De uitgifte prognoses zijn niet bijgesteld. We blijven voor de woningbouw uitgaan van het Trendscenario ([de gemeenteraad op 10 februari 2015](#)). Dit scenario gaat voor de komende tien jaar uit van een uitgifteprognose van gemiddeld 50 kavels per jaar (exclusief uitgifte derden). Dat sluit aan bij de uitgiftecijfers over de afgelopen tien jaar.

Voor de uitgifte van bedrijventerreinen zijn in 2017 nieuwe regionale afspraken gemaakt. Deze gaan voor Almelo uit van 2,6 hectare uitgifte per jaar (inclusief particuliere uitgifte). In vervolg op het herprogrammeringsvraagstuk, en omdat hieraan nog geen concrete invulling is gegeven, is (vanuit behoudzaam scenario) een voorziening getroffen van 10,7 mln. euro. Het college streeft ernaar om deze

voorziening terug te brengen en doet onderzoek naar een alternatief. Binnenkort start het kwalitatieve onderzoek naar bedrijventerreinen. Op basis hiervan wordt inzichtelijk welke terreinen het minst aansluiten bij de vraag en ambities van Almelo en welke het best gedeprogrammeerd kunnen worden.

De verwachting is dat de grondexploitaties bij de jaarrekening 2018 ten opzichte van de jaarrekening 2017 verslechteren met in totaal circa 700.000 euro (zie voor specificatie tabel 2). De twee grootste afwijkingen worden veroorzaakt door een bijstelling van de opbrengstpotentie (lagere grondprijzen) in de projecten Ossenkoppelerhoek en Weggeler. In de tweede helft van dit jaar zal een nieuwe analyse van de grondprijzen in de totale portefeuille van het grondbedrijf plaatsvinden.

Verschillenanalyse lopende grondexploitaties JR2017 / Berap 2018

Groep nr.	Complex nr	OMSCHRIJVING	Verlieslatende grondexploitaties				Winstgevende grondexploitaties									
			Eindsaldo op NCW 1-1-2018		Verschil		Eindsaldo op NCW 1-1-2018		Verschil							
			JR2017	Berap 2018	positief	negatief	JR2017	Berap 2018	positief	negatief						
BT	05	Dempen haven Dollegoor														
BT	06	Nieuwe Gravenweg														
WB	08	Haven Zuid	361.894	361.894												
WB	13	Rohof	9.871.484	9.872.782												
WB	17	Nijrees-Midden	264.143	264.143												
WB	18	Rhijnbeek	5.484.530	5.484.530												
BT	22	Bedrijvenpark Twente-Noord	1.621.393	1.621.393												
WB	23	Nijrees-Noord	1.650.705	1.650.705												
BT	25	De Bleskolk	1.231.517	1.231.517												
WB	32	Chiel Dethmersstraat	2.080.510	2.081.031												
WB	53	Almelo Noordoost	1.405.010	1.405.010												
WB	54	Pooksbelten	2.638.487	2.638.487												
WB	60	Ossenkoppelerhoek c.a.	471.164	734.047												
WB	74	Plusmarkt	626.991	626.991												
WB	89	Weggeler	2.707.770	3.084.667												
15		TOTAAL	30.415.601	31.057.198	0	-641.597										
					-641.597											
							-710.755									

Vergelijk geactualiseerde grondexploitaties met jaarrekening 2017 per project (in euro's)

Toelichting op de tabel:

In tabel 2 wordt het op dit moment begrote resultaat afgezet tegen het resultaat als opgenomen in de jaarrekening:

- o Een wijziging in het begrote eindresultaat van een verlieslatende grondexploitatie heeft direct effect op het jaarresultaat van het grondbedrijf en saldeert met het eigen vermogen / reserve grondbedrijf.
- o Een wijziging in het begrote eindresultaat van een winstgevende grondexploitatie heeft geen direct effect op het jaarresultaat van het grondbedrijf, maar een effect op de toekomstige resultaten grondbedrijf (meer of minder te realiseren winst).

Risico's met betrekking tot de lopende grondexploitaties

De belangrijkste risico's hangen samen met de vraag naar bouwgrond en de termijn waarbinnen de behoefte zich zal manifesteren. Ten behoeve van de heroriëntatie op de werklocaties is reeds een voorziening getroffen. Deze voorziening wenden we aan om de totale hectares uitgeefbaar bedrijventerrein, en dus ook de uitgeefbare hectares per jaar, naar beneden bij te stellen. Het gaat niet alleen om de aantallen. Ook van belang is dat het aanbod in kwalitatieve zin aansluit op de vraag.

Dit geldt ook voor woningbouw. De gemeentelijke portefeuille bestaat voornamelijk uit bouwkvavels voor vrijstaande woningen met een oppervlak groter dan 500 m². Om aansluiting te houden met de vraag van de markt doen wij onderzoek naar de mogelijkheid om een deel van Almelo Noordoost opnieuw te programmeren (met behoud van kwaliteit). Dit kan bijvoorbeeld resulteren in kleinere (en daardoor meer betaalbare) kvavels en andere woningtypen (zoals twee onder één kap).

De voorraad

Panden en gronden die zijn aangekocht voor voormalige en toekomstige projecten, worden als voorraad gewaardeerd en met ingang van 2016 geadministreerd binnen de exploitatie onder materieel vast actief. Per object (pand/grond) is het resultaat geanalyseerd, dat bestaat uit het saldo van huurinkomsten, pacht-opbrengsten, opbrengsten van servicekosten, rentekosten, onderhoudskosten, energie- en beheerkosten

(o.a. OZB, verzekeringen, waterschapslasten). De exploitatie van de panden en gronden kent de eerste helft van 2018 geen financiële afwijkingen.

We spannen ons verder in om gronden en panden af te stoten. Voor de eerste helft van 2018 heeft dit geresulteerd in twee verkopen met een totale opbrengst van 2,2 mln. Euro. Hiervan wordt 180.000 euro via deze bestuursrapportage als boekwinst in 2018 verwerkt. Het restant kan nu nog niet als boekwinst worden genomen en dient op grond van het BBV te worden gestort in een voorziening. Deze voorziening valt naar verwachting in 2020 vrij.

3. Hoofdogaven

De raad heeft bij de Perspectiefnota 2015 hoofdogaven vastgesteld waarmee een focus is aangebracht op de inzet als gemeente. De hoofdogaven zijn Saneren en innoveren, Transformatie Werk en Zorg en Binnenstad met herwonnen identiteit. In dit hoofdstuk rapporteren we per hoofdogave over de afgesproken acties voor 2018. De teksten uit de begroting 2018 vormen de basis en worden hieronder integraal weergegeven. De gehanteerde codering (groen, oranje, rood of blauw) geeft aan of er wel of geen sprake is van een afwijking. In geval van een afwijking (code oranje – er kan nog worden bijgestuurd dit jaar, of code rood – bijsturing kan niet) wordt een toelichting gegeven, deze staat schuingedrukt in de tabel.

3.1 Saneren en innoveren

3.1.1 Saneren

Wat gaan we in 2018 doen?	Code
<p>Budgetbeheersing</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Een concernrapportage budgetbeheersing gericht op realisatie van begroting, kredieten en projecten als ook budgetten voor groot onderhoud. De rapportage heeft een signaleringsfunctie voor directie en college en heeft geen verantwoordingsfunctie. Verantwoording afleggen aan de raad verloopt via de reguliere p&c-cyclus. <p><i>Toelichting op de afwijkingen: Nog niet in bedoelde vorm gerealiseerd. Wel is er de bestuursrapportage 2017 (raad en college), de jaarverantwoording 2017 (raad en college) en de monitor bezuinigingen. De P&C-managementcyclus is in 2018 weer opgestart.</i></p>	<p>ORANJE</p>
<p>Verwerven incidentele middelen</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Mogelijke verkoop aandelen Twence. ○ Mogelijke verkoop (restant) aandelen Enexis en Vitens (indien nog niet in 2017 gerealiseerd). <p><i>Toelichting op de afwijkingen: Op dit moment is er geen zicht op een eventuele verkoop van onze aandelen Twence. De belangstelling die er was vanuit de kring van aandeelhouders heeft niet geleid tot overname van de aandelen. Dit betekent dat wij ons beraden over onze vervolgstrategie.</i></p>	<p>ORANJE</p> <p>GROEN</p>
<p>Verbonden partijen</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Uitvoering van het onderhoud beheer openbare ruimte anders organiseren. Dat kan zijn outsourcing of een interne verzelfstandiging. ○ Anders organiseren van het ingenieursbureau. ○ Realiseren van het centraliseren van toezicht en handhaving. <p><i>Toelichting op de afwijkingen: De uitwerking vindt nu plaats en maakt onderdeel uit van de organisatieontwikkeling.</i></p>	<p>ORANJE</p> <p>ORANJE</p> <p>GROEN</p>

<p>Doorontwikkeling organisatie</p> <p>Uitvoeren volgende fasen organisatieontwikkeling, d.w.z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vormgeven programmamanagement en stadsdeelmanagement. ○ Realiseren taakstellingen van 400.000 euro op beleid(sfuncties). ○ Herijking aantal sourcingstrajecten en de daarbij gehanteerde strategieën (wordt betrokken bij de opdracht voor doorontwikkeling van de organisatie). <p><i>Toelichting op de afwijkingen:</i> <i>Vanaf januari 2018 is het programma optimalisatie Almelo (POA) van start gegaan. De beoogde werkwijze voor programmamanagement en stadsdeelmanagement is inmiddels uitgewerkt en moeten worden toegepast in een organisatie die anders wordt ingericht. De programma's zelf zijn nog niet gedefinieerd en uitgewerkt. Leiderschapsontwikkeling, talentontwikkeling en situationeel samenwerken zijn onderdelen die later dit jaar uitgewerkt worden. Het programma ligt op schema, tegelijkertijd is implementatie van sommige onderdelen ook afhankelijk van de advisering van de OR. Dat advies is nog niet gegeven.</i></p> <p><i>De taakstelling op beleid(sfuncties) staat nog open. Verwacht wordt dat deze taakstelling in de tweede helft van 2018 wordt ingevuld.</i></p>	<p>ORANJE</p> <p>ORANJE</p> <p>GROEN</p>
<p>Sociaal domein</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Monitoring van de beschikbare rijksmiddelen en de benodigde middelen voor de uitvoering van de verschillende regelingen in het sociaal domein. ○ Per kwartaal financiële prognoses van de verwachte jaaruitgaven om zo actiever invulling te geven aan de behoefte aan signalering en beleidsmatige sturing. <p><i>Toelichting op de afwijkingen:</i> <i>De circulaire van het Rijk over de uitkering binnen het gemeentefonds en BUIG dienen als basis voor begroting. De uitgaven worden verantwoord via de bestuursrapportage en de jaarverantwoording. Op basis hiervan kan bijgestuurd worden. Op dit moment is een project verbetering informatievoorziening sociaal domein in uitvoering. Dit is in de tweede helft van 2018 gereed. Daarna kan – naar verwachting – de signalerings- en rapporteringsfrequentie naar de raad omhoog.</i></p>	<p>ORANJE</p> <p>ORANJE</p>
<p>Grondexploitaties</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Kavelverkoop stimuleren. ○ Alternatieve bestemmingen creëren voor agrarische gronden ○ Kwalitatieve analyse bedrijventerreinen om vraag en aanbod goed op elkaar af te kunnen stemmen. <p><i>Toelichting op de afwijkingen:</i> <i>Er is sprake van een kwantitatief overschot aan bedrijventerreinen in Almelo (regionaal onderzoek 2017). De uitname van planvoorraad op basis van de regionale herprogrammeringsafspraken uit 2017, heeft nog geen concrete uitwerking gekregen. Financieel is hiervoor wel reeds een voorziening getroffen. Wij constateren dat er vraag is naar bedrijventerrein aan de zuidkant van Almelo. In kwalitatieve zin sluit het aanbod hier goed aan op de vraag vanuit de markt. Echter, in verband met de kwantitatieve herprogrammeringsafspraken, zit de uitgifte aan de zuidkant van Almelo op slot. In de</i></p>	<p>GROEN</p> <p>GROEN</p> <p>ORANJE</p>

tweede helft van 2018 komt er een nadere kwalitatieve analyse van de marktvraag beschikbaar. Deze analyse biedt mogelijk aanknopingspunten voor het verschuiven van plancapaciteit, om zo vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen

3.1.2 Innoveren

Wat gaan we in 2018 doen?	Code
<p>Voorbereiden gemeenteraadsverkiezingen 2018</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Voorbereidende werkzaamheden uitvoeren om na de verkiezingen in 2018 de nieuwe raad in staat te stellen een raadsprogramma te formuleren waarin staat wat we willen bereiken. De vorm is nog niet bepaald, maar te denken valt aan een memorandum over de staat van de stad en/of een whitepaper over wat de uitdagingen van een (middel)grote stad in de (nabije) toekomst zijn. 	<p>GROEN</p>
<p>Het vernieuwde samenspel duidelijk(er) vormgeven</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De driehoek (burgemeester / griffier / gemeentesecretaris) moeten het gesprek hierover organiseren en agenderen. De werkgroep initiatieven die uit raadsleden bestaat kan daarin ook een rol spelen. Het verminderen van regelgeving en het gebruik van digitale enquêtes om inwoners bij beleid te betrekken kan ook onderdeel uitmaken van de uitwerking (zie toezeggingen Perspectiefnota 2016). 	<p>GROEN</p>
<p>Ontwikkelconvenant</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Het opstellen van een ontwikkelconvenant met de provincie Overijssel dat gericht op de lange(re) termijn nieuw ontwikkelperspectief geeft aan de gemeente Almelo en het vertrouwen van inwoners in de gemeente vergroot. Langs de volgende lijnen wordt dit gerealiseerd: <ul style="list-style-type: none"> ○ Het uitvoeren van een ontwikkelscan 'Vertrouwen in de gemeente'; ○ Het realiseren van een gebiedsprogramma Nieuwstraatkwartier; ○ Het versterken van de kwaliteit (en beter bij de vraag aansluitend aanbod) van bedrijventerreinen; ○ Het vergroten van het perspectief van de Almelse arbeidsmarkt; ○ Het benutten van overige kansen die het perspectief kunnen verbeteren (financiën, duurzaamheid, versterken van de binnenstad). <p><i>Toelichting op de afwijkingen:</i> <i>Zie ten aanzien van bedrijventerreinen de toelichting in paragraaf 3.1.1.Saneren.</i> <i>Aan het opstellen van een omgevingsvisie voor Almelo wordt gewerkt. Deze moet een samenhangend beleid voor de (toekomstige) ontwikkeling van de stad opleveren.</i></p>	<p>GROEN GROEN ORANJE GROEN ORANJE</p>
<p>Omgevingswet</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De aanstaande inwerkingtreding van de Omgevingswet moet ook zorgen voor minder en overzichtelijke regels, meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk en het geven en vragen van vertrouwen. De Omgevingswet bundelt de wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Daarbij moet het doel van een initiatief in de fysieke leefomgeving centraal staan in plaats van de vraag: 'mag het wel?'. Met andere woorden: innoveren in de fysieke leefomgeving. De Omgevingswet vereist ook een omgevingsvisie. 	<p>GROEN</p>

3.2. Transformatie werk en zorg

Wat gaan we in 2018 doen?	Code
<p>Samenhang in het sociaal domein</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Wij gaan taken in het sociaal domein meer in samenhang uitvoeren. Dat betekent meer geïntegreerde wijkteams (jeugd, volwassenen, werk en inkomen, schuldhulpverlening, welzijn) en het anders organiseren van de toegang. Ook is het nodig om budgetten meer te stroomlijnen en samen te voegen om zo per gezin / ondersteuner de beste keuzes te kunnen maken en echt preventief te kunnen werken. 	GROEN
<p>Zorg en innovatie</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ We lokken nieuwe vormen van zorg en innovaties uit. Wij geven prioriteit aan het verder uitbouwen van succesvolle interventies. We werken mogelijkheden voor verdere vernieuwing van preventie en gebruik van voorliggende voorzieningen concreet uit. Wij gaan na hoe wij regie/eigenaarschap over de te verbeteren situatie van hulpverlening (systeemwereld) kunnen verschuiven naar alle betrokkenen (leefwereld). Het helpt daarbij als wij bij mensen die zelf de problemen ervaren nagaan waar zij tegenaan lopen en waar zij behoefte aan hebben. <p><i>Toelichting op de afwijkingen:</i> <i>In de perspectiefnota 2017 is besloten om een evaluatie op de transformatie van werk en zorg te laten uitvoeren en om een routekaart op te stellen. De evaluatie is recent uitgevoerd en is in het politiek beraad van 3 juli 2018 besproken met de Raad. Dit leidt niet tot een routekaart, maar de opbrengst van de evaluatie wordt geïntegreerd in de op te stellen programma's. Op basis van de nieuwe programma's wordt preventie en het gebruik van voorliggende voorzieningen verder vormgegeven.</i></p>	ORANJE
<p>Versterken sturing in het sociaal domein</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Wij versterken de sturing in het sociale domein. We brengen scherper in beeld welke resultaten we willen bereiken. Wij zorgen voor adequate monitoring om zo te kunnen anticiperen op ontwikkelingen en na te gaan of het ingezette beleid ook echt werkt. Concreet zal de transformatieopgave werk en zorg geëvalueerd worden waar het gaat om effectiviteit. 	GROEN

3.2.1 Transformatie werk

Wat gaan we in 2018 doen?	Code
<p>Werk aan de onderkant van de arbeidsmarkt behouden en vergroten</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Versterken van lokale initiatieven die economische structuur en economische activiteiten vergroten. ○ Stimuleren van sociaal ondernemerschap dat ook zonder financiële steun van de overheid levensvatbaarheid heeft. Wij gaan na of de invoering van het instrument Social Impact Bonds hier een bijdrage aan kan leveren. 	GROEN
<p><i>Toelichting op afwijkingen:</i> <i>Om sociaal ondernemerschap te bevorderen zijn wij aangesloten bij Twentemove2social, een programma waarin nieuwe maatschappelijk ondernemers via scholing en coaching begeleid worden bij de start van hun bedrijf. Onder meer de Rabobank, Qredits, het Regionaal ondersteuningspunt zelfstandigen, de gemeenten Enschede en Almelo ondersteunen dit</i></p>	ORANJE

<p><i>initiatief. Tot nog toe hebben 3 Almelose initiatiefnemers deel genomen. In de tweede helft van 2018 zullen we onze verkenningen naar de Social Impact Bonds uitvoeren.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Versterken regionale acquisitie om meer nieuwe werkgevers / bedrijven naar Twente te halen. 	GROEN
<p>Jongeren en ouders met jonge kinderen met perspectief op een baan bemiddelen naar werk</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Iedere jongere of oudere met jongere heeft een actief re-integratieplan. Deze aanpak is al gerealiseerd in 2017 en wordt voortgezet. ○ Voor jonge schoolverlaters vanuit het speciaal onderwijs is er een sluitende aanpak waarbij direct na school een passend leer, werk of zorgtraject wordt ingericht. 	GROEN GROEN
<p>Perspectief bieden voor mensen met een beperkte kans op een baan</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Voor mensen met een uitkering die beperkt tot geen perspectief hebben op een betaalde baan wordt alternatieve dienstverlening geboden. Waaronder tal van mogelijkheden voor vrijwilligerswerk en zinvolle dagbesteding. ○ Informele en formele hulp bij schulden wordt beter met elkaar verbonden. Om zo mensen eerder, intensiever en effectiever te helpen om hun schuldenpositie te herstellen en blijvend op orde te houden. <p><i>Toelichting op de afwijkingen:</i> <i>In 2016 en 2017 is gewerkt aan het beter laten samenwerken van formele en informele schulddienstverlening. Dat is ten dele succesvol geweest, met name daar waar op operationeel niveau medewerkers van de schulddienstverlening, de woningbouw en de gemeentelijke toegang elkaar beter weten te vinden rondom zorgwekkende casussen.</i> <i>Er wordt ambtelijk gewerkt aan een 'Actieplan Schulddienstverlening'. Het uitgangspunt is om de schulddienstverlening en de bewindvoering rondom de inwoner te verbeteren.</i> <i>Daarbij krijgt het onderwerp 'schulden' binnen de gemeentelijke Toegang een nadrukkelijker rol, en zetten we in op het voorkomen van zware en dure maatwerktrajecten en het versterken van de algemene voorzieningen.</i></p>	GROEN ORANJE
<p>Voorkomen dat jongeren met een achterstandspositie school verlaten.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Het RMC (Regionaal Meldpunt Coördinatie) werkt samen met het onderwijs om schooluitval te voorkomen. Regionaal worden nieuwe methoden en werkwijzen opgezet. De nieuwe methoden zullen op hun effectiviteit beoordeeld worden. 	GROEN
<p>Beperken van het uitkeringsbestand</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Verder uitwerken en doorvoeren van het verbeterprogramma ter bevordering van de duurzame uitstroom. Daarbij gaan we uit van de eigen verantwoordelijkheid en zelfwerkzaamheid van de klant. De werkgever wordt vroeg in het re- integratietraject betrokken. Wij voeren extra maatregelen uit om uitstroom van bijzondere doelgroepen te vergroten en zetten in op snellere omscholingstrajecten. ○ Handhaven van een goede poortwachtersfunctie bij aanmeldingen voor bijstand, waarbij bij afwijzing van de bijstand zo nodig wel doorverwezen wordt naar passende ondersteuning door andere functies in het sociale domein. ○ Inzetten op voorkomen van langdurig verblijf in bijstand van nieuwe instromers (o.a. statushouders) door hier gericht integrale projecten op in te richten, waarbij de aanpak zich uitstrekt over meerdere leefgebieden. ○ Ontwikkelen van een integraal scholings- en loopaanbod voor jongeren en werkzoekenden dat aansluit bij het economische profiel van Almelo en het mogelijk maakt dat (als de vraag in de markt wijzigt) werkenden en werkzoekenden makkelijker kunnen overstappen tussen economische sectoren. 	GROEN GROEN GROEN GROEN

3.2.2 Transformatie zorg

Wat gaan we in 2018 doen?	Code
<p>Multidisciplinair en integraal werken</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Wij gaan de toegang tot hulp- en zorgverlening anders organiseren. Er zijn nu teveel loketten. Er wordt een nieuwe, meer samenhangende vorm van toegang gerealiseerd die de bestaande versnippering beëindigd. Bijzonder aandachtspunt is het in samenhang uitvoeren van de taken op het gebied van werk en inkomen met de zorgtaken. ○ Tegelijk met het samenvoegen van de verschillende vormen van toegang wordt gewerkt aan het realiseren van integrale dienstverlening- en opdrachtverlening die aansluit bij het principe van 1 gezin, 1 plan, 1 ondersteuner. Uitgangspunt is dat wij bij de dienstverlening zoveel mogelijk aansluiten bij de (logica van de) leefwereld van de inwoners zelf. Centraal staat daarbij het inleven in de ander om te begrijpen wat hij of zij nodig heeft zonder daarbij direct zelf de regie over te nemen of een planklare oplossing te bieden. ○ Voor het inkopen van zorg voeren wij een nieuwe methodiek in die uitgaat van resultaatgerichte financiering. Dat betekent dat zorg en dienstverlening niet meer ingekocht wordt op basis van het aantal beschikbare uren, maar op basis van de beoogde resultaten die volgen uit de ondersteuningsplannen die gemaakt worden. <p><i>Toelichting op de afwijkingen:</i> <i>Op 6 februari 2018 heeft het college besloten (zie collegevoorstel B&W-1806186) om voor de inkoop van voorzieningen in het kader van de Jeugdwet en de Wmo 2015, per 1 januari 2019 deels aan te sluiten bij de regionale inkoop, en deels de voorzieningen zelf in te kopen. De aansluiting bij de regionale inkoop betreft die voorzieningen waarvan de wetgever heeft aangegeven dat samenwerking met andere gemeenten noodzakelijk is.</i> <i>Nieuw in deze lokale inkoop (Almelo, samen met Hof van Twente) zijn de aangescherpte kwaliteitscriteria. Daarnaast wordt ruimte gecreëerd voor transformatie en innovatie van zorg en ondersteuning en het beproeven van nieuwe inkoopssystemen in pilots.</i> <i>Invoering van resultaatfinanciering is uitgesteld totdat een systeem voor het meten van (individueel traject)resultaat, het afrekenen op de behaalde resultaten en het daarbij benodigde beheersinstrumentarium, volledig is ontwikkeld. Het benodigde projectbudget voor de lokale inkoop WMO / Jeugd is 400.000 euro en wordt als (incidenteel) knelpunt aangemerkt .</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Wij zorgen ervoor dat zorg- en hulpverlening dichterbij mensen worden georganiseerd. Wij bundelen en coördineren daarom hulpverlening op plekken waar mensen met vragen komen (huisartspraktijken) of problemen in de ontwikkeling van jongeren (school) zichtbaar worden. De wijkteams zijn al aangesloten op de Integrale Kindcentra. Dat zetten wij voort en breiden wij uit met Jeugdgezondheidszorg. Ook laten wij op basis van een succesvolle pilot wijkcoaches en huisartsen nauwer met elkaar samenwerken. Door heel Almelo voegen wij wijkcoaches toe aan huisartspraktijken om te komen tot effectievere zorg, problemen tijdig te signaleren en meer grip te krijgen op doorverwijzingen naar duurdere vormen van zorg. ○ Wij ontwikkelen een nieuwe aanpak voor kwetsbare jongeren die niet meer thuis kunnen wonen, maar ook nog niet in staat zijn om zelfstandig te wonen. Wij brengen in beeld tegen welke problemen deze jongeren aangelopen, waar overlap zit in de ondersteuning en waar kansen liggen om de aanpak te verbeteren en contractering maatwerkvoorzieningen inzetten ten behoeve van transformatie. 	<p>GROEN</p> <p>GROEN</p> <p>ORANJE</p> <p>GROEN</p> <p>GROEN</p>

<p>Meervoudige problematiek beheersbaar houden</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ We bouwen de nieuwe aanpak voor multi- probleemgezinnen in 2018 verder uit. In 2017 is een succesvolle proef uitgevoerd met 25 gezinnen. In 2018 willen wij meer gezinnen bereiken. Centraal in de aanpak dat niet direct hulp wordt geboden, maar meer gekeken wordt naar achterliggende problemen en behoeften. Hierdoor ontstaat er meer ruimte voor andere (soms veel eenvoudige) oplossingen. Binnen de mogelijkheden gaan we creatief om met bestaande belemmeringen in regelgeving en werkmethodeken. 	<p>GROEN</p>
<p>Via preventie voorkomen dat mensen gebruik maken van dure zorg</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ In de aangekondigde routekaart wordt verder uitgewerkt hoe wij via preventief beleid willen voorkomen dat problemen ontstaan en mensen gebruik maken van duurdere vormen van zorg. <p><i>Toelichting op de afwijkingen:</i> <i>In de perspectiefnota 2017 is besloten om een evaluatie op de transformatie van werk en zorg te laten uitvoeren en om een routekaart op te stellen. De evaluatie is recent uitgevoerd en is in het politiek beraad van 3 juli 2018 besproken met de Raad. Dit leidt niet tot een routekaart, maar de opbrengst van de evaluatie wordt geïntegreerd in het op te stellen programma Zorg.</i></p> <p>Een aantal maatregelen hebben wij al eerder bepaald en worden hieronder kort toegelicht.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ We realiseren een nieuwe algemene voorziening voor dagbesteding. Deze voorziening wordt dicht bij de mensen zelf georganiseerd en is makkelijk (zonder indicatie) toegankelijk en vindbaar. Hierbij wordt ook zo veel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande voorzieningen en dienstverlening die bijvoorbeeld geboden wordt door Soweco, Avedan Welzijn en De Klup. Waar mogelijk en relevant wordt een koppeling gelegd met arbeidsmatige dagbesteding. <p><i>Toelichting op de afwijkingen:</i> <i>Voor het project Welzijnsactiviteiten Nieuwe Stijl (binnen dagbesteding) zijn interne en externe stakeholders (Avedan Welzijn, Soweco en De Klup) betrokken om tot een pilot te komen voor lokaal georganiseerde algemene voorzieningen van welzijnsactiviteiten voor inwoners met (en zonder) een Wmo-indicatie. De genoemde partners zijn gevraagd om hun huidige, algemeen toegankelijke aanbod te versterken en uit te breiden. Op basis van een businesscase, wordt structurele financiering en een besparing verwacht te realiseren, besluitvorming hierover is in het najaar 2018. Vanwege de latere start in 2018 wordt de besparing nog niet in 2018 gerealiseerd.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Samen met vier organisaties die actief zijn in de maatschappelijke opvang gaan wij na hoe wij de instroom in die opvang kunnen indammen. Inzet is om eerder problemen te signaleren en aan te pakken die ervoor zorgen dat mensen instromen. Doel is om de instroom te verminderen en mensen zelfstandig te laten worden. Om dat te realiseren willen wij samen met betrokken organisaties komen tot een integrale aanpak ○ In lijn met het arbeidsmarktbeleid ligt de focus bij de preventieve aanpak op de jeugd. Wij willen specifiek nagaan met welk beleid en concrete maatregelen wij meer dan nu iets voor kinderen kunnen doen die opgroeien in een situatie die weinig perspectief biedt. Daarbij ligt de focus op het jonge kind (-9 maanden tot 4 jaar) en de ondersteuning aan de ouders. We zien nu te vaak dat kinderen al met (ontwikkeling)achterstanden de kinderopvang en onderwijs instromen Wij willen samen met partijen uit de stad nagaan hoe wij onze middelen zo inzetten dat wij het perspectief voor deze kinderen verbeteren. We denken hiermee een belangrijke bijdrage te leveren aan het doorbreken van de armoedecirkel. 	<p>ORANJE</p> <p>ORANJE</p> <p>GROEN</p> <p>GROEN</p>

- Het minimabeleid wordt in 2018 omgevormd tot een meer preventieve aanpak waarin maatwerk, integrale aanpak van leefgebieden, vroeg signaleren van financiële problemen en preventie centraal staan.

BLAUW

Toelichting op de afwijkingen:

In de Perspectiefnota 2017 heeft het college de ruimte gekregen het transformatieplan uit te werken. Op 6 maart 2018 zijn door het College maatregelen vastgesteld die moeten leiden tot vermindering van armoede, ook onder kinderen. Inhoudelijk worden vorderingen gemaakt op alle maatregelen.

Voor wat betreft de Klijnsmiddelen voor kinderen in armoede zetten wij voor de aanvragen en inrichting van de nieuwe regelingen niet direct in op volledige besteding van het beschikbare budget. Het is zo dat regelingen in hun bereik niet direct bekend zijn binnen de doelgroep. Het kost een paar jaar voordat het bereik groeit tot een stabiel cijfer, dat vergelijkbaar is met andere gemeenten. We willen voorkomen dat de groei in het bereik in de komende jaren zorgt voor een nieuw financieel vraagstuk.

3.3 Binnenstad met herwonnen identiteit

Wat gaan we in 2018 doen?	Code
<p>Transformatie havenkwartier en binnenstad</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ In 2018 zetten we de fysieke transformatie van het Havenkwartier en het oude stadhuis voort. Voor de derde fase van het binnenstadsplan gaan we via een interactief planproces met lokale stakeholders en potentiële investeerders de gewenste ontwikkelrichting van de 3e fase van het centrumplan bepalen. <p><i>Toelichting op de afwijkingen:</i> <i>Bij de behandeling van de programmabegroting 2017 heeft de gemeenteraad een bedrag van 100.000 euro beschikbaar gesteld om op een innovatieve en creatieve wijze aan de slag te gaan met de volgende fase van de binnenstad, het Havenkwartier. Er is voor gekozen om de uitwerking van deze fase onderdeel te laten uitmaken van het koersdocument binnenstad. Het interactieve proces is in gang gezet. Er heeft een stadgesprek plaatsgevonden, en er is een bijeenkomst met eigenaren en investeerders geweest. Tevens zijn betrokken Almeloërs geïnterviewd. Het vervolg is vanwege de overgang naar een nieuw college verschoven naar het najaar van 2018.</i></p>	<p>ORANJE</p>
<p>Pilots: leren door te doen</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Een belangrijk kenmerk van hoe we aan de hoofdpogave binnenstad werken, is dat we leren door te doen. Daarom maken we veel gebruik van pilots. Op het gebied van verkeer werken we bijvoorbeeld aan pilots om de binnenstad aantrekkelijker te maken voor zowel bezoekers per fiets als per auto. Op basis van de evaluaties besluit Almelo of de proeven met fietsen en auto's in delen van de Grotestraat permanent worden ingevoerd. 	<p>GROEN</p>
<p>Stimuleren nieuwe initiatieven projecten en investeringen</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Anderzijds gaan we ook in 2018 nieuwe initiatieven, projecten en investeringen stimuleren. Dit doen we mede in samenwerking met Provincie Overijssel, onder andere door de organisatie van stadscafé en stadscheques. Initiatieven in de binnenstad worden zo mogelijk gestimuleerd met eigen subsidies (zoals de gevelsubsidie en de Pilot spontane binnenstad) en subsidiewerving, zowel voor gemeentelijke als particuliere initiatieven. 	<p>GROEN</p>
<p>Concrete acties</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Een DNA analyse van de binnenstad ○ Een DNA analyse van de diverse deelgebieden in de binnenstad ○ Op basis van die analyse stellen wij samen met HMO, Stadsbeweging en partijen uit de stad een lange termijn strategie op en brengen wij interventies in beeld. De uitkomsten van de DNA- analyse worden in 2018 in ieder geval gebruikt voor het programma Binnenstad. <p><i>Toelichting op de afwijkingen:</i> <i>De DNA Analyse van de binnenstad, van de diverse deelgebieden, en de lange termijn strategie, vormen samen het koersdocument binnenstad. Het koersdocument voor de binnenstad zou voor de zomer gereed zijn. Vanwege de overgang naar een nieuw college is de planning verschoven naar het najaar.</i></p>	<p>ORANJE</p>

4. Basisbegroting

4.0 Bestuur en ondersteuning

Taakvelden	Lasten	Baten	Code
0.1 Bestuur Salarissen, pensioenen en vergoedingen raad, college B&W, rekenkamer en griffie. Bestuurlijke samenwerking zoals Regio en kennispunt Twente, Euregio, VNG. Accountantscontrole.	3.568	133	ROOD
0.2 Burgerzaken Publieksdienst/KCC, zoals verstrekken paspoorten, rijbewijzen, uittreksels, etc. Organisatie verkiezingen en voltrekken huwelijken.	2.126	1.208	GROEN
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden Beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen en gronden die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt.	8.867	9.886	ROOD
0.4 Overhead Loonkosten gehele ambtelijke organisatie, ICT kosten, huisvesting, bestuursondersteuning, gereedschappen en voertuigen.	24.902	806	ROOD
0.5 Treasury Financiering, dividenden en verhuur/pacht gronden.	- 679	4.030	BLAUW
0.61 OZB woningen Belasting eigendom woningen, heffing en waardering onroerende zaken. Bijdrage gemeenschappelijk belasting kantoor Twente (GBT).	578	9.440	ORANJE
0.62 OZB niet-woningen Belasting eigendom en gebruik bedrijven, heffing en waardering onroerende zaken.	100	10.994	ORANJE
0.63 Parkeerbelasting Opbrengsten parkeergarage, straat parkeren, parkeervergunningen, abonnementen, etc.	22	2.243	ORANJE
0.64 Belastingen overig Reclameopbrengsten, precariorechten en hondenbelasting.	716	677	ORANJE
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds Algemene uitkering gemeentefonds, rijkbijdrage via algemene uitkering voor decentralisaties (Jeugdzorg, Wmo en Participatiewet), integratie-uitkering Wmo-oud en eventuele doeluitkeringen (bijvoorbeeld onderwijsachterstanden, cultuureducatie, huishoudelijke hulp toeslag).	0	155.665	BLAUW
0.8 Overige baten en lasten Stelposten, taakstellende bezuinigingen, onvoorzien, etc.	1.655	0	ORANJE
0.90 Vennootschapsbelasting (VpB) Het te betalen bedrag voor vennootschapsbelasting	0	0	GROEN
0.10 Mutaties reserves Storting en onttrekkingen aan algemene - en bestemmingsreserves.	9.184	4.212	ORANJE
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten Overschot of tekort ten opzichte van de begroting.	0	0	GROEN

Bedragen x 1.000 euro

Ad. 0.1 Bestuur

Shared Services Netwerk Twente

Het programma 'Shared Services Netwerk Twente' (SSNT) is in 2017 overgeheveld van het Twentebedrijf naar de Regio Twente. De hiervoor structureel benodigde middelen zijn bij het opstellen van de begroting 2018 afgeraamd. De gemeente krijgt echter wel een factuur voor deze werkzaamheden. Voor 2018 gaat het om 43.000 euro.

Beëindiging betalingen derden VNG

Met ingang van 2018 is geen sprake meer van rechtstreekse betalingen aan derden vanuit het gemeentefonds. Voor activiteiten waarin gemeenten met elkaar samenwerken vindt financiering niet langer plaats door een uitname uit het gemeentefonds. In plaats daarvan ontvangen gemeenten rechtstreeks een factuur. Het betreft hier bijvoorbeeld de gemeentelijke bijdragen aan het A+O fonds en aan het fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU). De bijdrage in 2018 is 212.000 euro.

De wijziging van de financieringssystematiek is budgetneutraal voor de gemeenten. Tegenover de facturen die de gemeente ontvangt staat een hogere bijdrage uit het gemeentefonds. Aan de batenkant is deze verhoging reeds in de begroting verwerkt. De lastenkant dient nog aangepast te worden. Een bedrag van 83.000 euro valt vrij binnen de macro-stelpost (taakveld 0.8). Per saldo resteert daarmee nog een nadelige mutatie van 129.000 euro.

Ad. 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Achterblijvende huuropbrengsten Twentheplein

De gemeente heeft een meerjarig huurcontract voor het Twentheplein. Dit contract loopt nog tot november 2021. Als gevolg van het voortijdig opzeggen van een huurcontract zijn de achterblijvende huurkosten nu voor rekening van de gemeente (425.000 euro). We proberen een nieuwe onderhuurder te vinden voor het Twentheplein. Tot op heden is dit niet gelukt.

Verkoop resultaat voorraad gronden en panden

In de loop van 2018 is een pand verkocht aan de Kloosterweg. De netto opbrengst bedraagt 180.000 euro.

Ad. 0.4 Overhead

Shared Service Centrum Sociaal Domein – uitvoering participatiewet Dinkelland en Tubbergen

Wij voeren de Participatiewet voor de gemeenten Dinkelland en Tubbergen uit. De cliënten-aantallen zijn hoger dan waar in de begroting 2018 rekening mee gehouden is. Dit betekent ook meer lasten voor de uitvoering. Conform contract ontvangen wij hiervoor een vergoeding voor het extra benodigde bedrag voor de uitvoering. Dit resulteert zowel in hogere lasten als in hogere baten op de uitvoering, in 2018 230.000 euro.

Taakstelling samenvoeging ingenieursdiensten

In het kader van de samenvoeging van de Ingenieursdiensten Netwerksteden is voor het jaar 2018 een taakstelling opgenomen van 100.000 euro. Deze wordt betrokken bij de interne verzelfstandiging uitvoering beheer openbare ruimte en wordt in de tweede helft van 2018 ingevuld.

Taakstelling organisatieontwikkeling 400.000 euro

Deze taakstelling wordt in de tweede helft van 2018 ingevuld door het schrappen van vrije vacatureruimte.

AVG Algemene Verordening Gegevensbescherming

Voor de invoering van de AVG heeft het college van B&W op 15 mei haar privacybeleid en privacyreglement vastgesteld. Voor 2018 leidt dit besluit tot een overschrijding van 70.000 euro op de formatiesom.

Organisatieontwikkeling

Vanuit P&O wordt er op dit moment 2 FTE ingezet voor de organisatieontwikkeling. Voor de uitvoering van de reguliere werkzaamheden vindt er vervangende inhuur plaats. Deze vervangende inhuur hangt volledig samen met de organisatieontwikkeling en kan daarom in 2018 ten laste worden gebracht van het projectbudget voor de organisatieontwikkeling. De vacaturerimte die binnen de reguliere personeelsbegroting nu nog als dekking wordt ingezet, valt hierdoor eenmalig vrij in 2018 (200.000 euro).

Ad. 0.5 Treasury

Verwachte dividend 2018 tbv Berap				
	Begroot	Prognose	Vershil	Toelichting > 100.000 euro
BNG	175	442	267	Extra dividend in verband met hoger resultaat 2017. (I)
Twence	275	530	255	Extra dividend in verband met hoger resultaat 2017. (I)
Enexis	147	0	-147	De aandelen Vitens en Enexis zijn in 2017 verkocht aan de provincie. Derhalve vervalt het dividend. (S)
Vitens	110	0	-110	De aandelen Vitens en Enexis zijn in 2017 verkocht aan de provincie. Derhalve vervalt het dividend. (S)

Dividenden BNG, Twence, Enexis, Vitens, bedragen x 1.000 euro

Ad. 0.63 Parkeerbelasting

Voor een analyse van parkeren wordt verwezen naar hoofdstuk 4.2 Verkeer en vervoer.

Ad. 0.61; 0.62; 0.63 en 0.64 OZB, parkeerbelasting, overige belastingen

Kostenverhoging GBT

In de afgelopen jaren zijn er verschillende wettelijke regelingen doorgevoerd, waardoor het GBT haar werkzaamheden heeft moeten uitbreiden of aanpassen. De kosten die hieraan verbonden zijn kunnen niet meer binnen de exploitatie van het GBT worden opgevangen. Op basis hiervan is de bijdrage van de gemeente Almelo aan het GBT verhoogd (89.000 euro).

Ad. 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Meicirculaire 2018 - algemene uitkering

De meicirculaire 2018 is eind mei gepubliceerd. In deze circulaire zijn de financiële gevolgen van de Rijksbegroting voor de algemene uitkering vertaald. Ten opzichte van de septembercirculaire 2017, de laatste circulaire die is verwerkt in de begroting 2018, is er per saldo sprake van een voordeel van 450.000 euro. Dit bedrag bestaat uit een hogere algemene uitkering van 2,5 mln. euro en een hogere reservering taakmutaties van 2,05 mln. euro. Verder is het jaar 2017 definitief afgerekend. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van 180.000 euro.

Ad. 0.8 Overige baten en lasten

Meicirculaire 2018 - taakmutaties

Zie ad. 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds.

De hogere reservering taakmutaties van 2,05 mln. euro wordt verwerkt in dit taakveld.

Vrijval stelpost onvoorzien

Zie ad 8.3. Onderzoek breedplaatvloeren. Het bedrag voor onderzoek breedplaatvloeren (77.000 euro) wordt gedekt uit de stelpost onvoorzien.

Vrijval loon- en prijscompensatie

De in de begroting opgenomen stelposten voor loon- en prijscompensatie zijn functioneel geraamd. Na verdeling resteert er een bedrag van 78.000 euro.

Vrijval macro-stelpost

Zie ad. 0.1. beëindiging betalingen derden VNG. Een bedrag van 83.000 euro valt vrij vanuit de macro-stelpost.

Zie ad. 3.3. Vrijtijdseconomie / Toeristische marketing en promotie. De bijdrage aan toeristische marketing en promotie van 67.000 euro valt vrij vanuit de macro-stelpost.

Zie ad. 6.1. Harmonisatie peuteropvang. De middelen ten behoeve van de harmonisatie peuteropvang vallen vrij uit de macro-stelpost.

Ad. 0.10 Mutatie reserves

Zie ad. 0.5. Treasury. De aandelen in Vitens en Enexis zijn in 2017 verkocht. Hierdoor vervallen de structurele dividendopbrengsten met ingang van 2018. Deze dividendopbrengsten vormden (mede) dekking voor de jaarlijkse dotatie aan de reserve grondbedrijf in het kader van het financieel herstelplan. Omdat de opbrengst van de aandelenverkoop heeft bijgedragen aan een versnelling van het financiële herstelplan, kan het wegvallen van de structurele dividendinkomsten worden gedekt uit een evenredige verlaging van de geraamde storting in de reserve grondbedrijf.

4.1 Veiligheid

Taakveld	Lasten	Baten	Code
1.1 Crisisbeheersing en brandweer Rampenplan, rampenbestrijding, regionale brandweer en preventie.	4.671	0	ROOD
1.2 Openbare orde en veiligheid Formuleren integraal veiligheidsbeleid, toezicht en handhaving openbare orde door stadstoezicht, APV, bestuursdwang en preventieve maatregelen (bijvoorbeeld inbraakpreventie).	1.053	44	GROEN

Bedragen x 1.000 euro

Ad. 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Veiligheidsregio Twente

Er wordt een nadeel van 103.000 euro voorzien als gevolg van een lagere afdracht vanuit omgevingsvergunningen ten behoeve van de Veiligheidsregio Twente. In de begroting is hiervoor een bedrag van 190.000 euro geraamd. De werkelijke bijdrage vanuit omgevingsvergunningen bedraagt 87.000 euro.

4.2 Verkeer en vervoer

Taakveld	Lasten	Baten	Code
2.1 Verkeer en vervoer Verkeersbeleid, gladheidsbestrijding, beheer en onderhoud wegen.	8.956	483	Oranje
2.2 Parkeren Uitvoering parkeerbeleid door Stadstoezicht.	1.599	-130	ROOD
2.3 Recreatieve havens Beheer en onderhoud jachthaven en ontvangen pachtgelden.	67	15	GROEN
2.4 Economische havens en waterwegen Beheer bedrijfshaven en brugbediening.	135	83	GROEN
2.5 Openbaar vervoer Vervoersbeleid maken in regionaal verband.	31	0	GROEN

Bedragen x 1.000 euro

Ad. 2.1 Verkeer en vervoer

Verharding en kunstwerken

Een groot deel rondom De Aa is onderzoeksgebied voor een KAS-studie (Klimaat Actieve Stad). Hierdoor zijn 2 projecten uit de impactvisie tijdelijk 'on hold' gezet (Grotestraat Zuid en Van Rechteren Limpurgsingel).

Hierdoor doet zich bij het onderdeel "kunstwerken" een incidenteel voordeel voor van ongeveer 300.000 euro.

Op het onderhoudsbudget voor verhardingen doet zich naar verwachting een knelpunt voor van 300.000 euro. Dit knelpunt wordt voor ca. 180.000 euro veroorzaakt door schade als gevolg van het kwakkelende winterweer met veel temperatuurschommelingen. Een oplossing voor dit knelpunt wordt gezocht binnen het totale onderhoudsbudget voor verhardingen. Indien nodig zal er binnen het onderhoudsprogramma opnieuw worden geprioriteerd.

Onderhoud openbare ruimte XL Businesspark

Volgens de Gemeenschappelijk Regeling RBT draagt de gemeente Almelo de onderhoudskosten op het XL-Businesspark. Hiervoor is in 2014 een voorschot afgesproken van 103.000 euro structureel. In haar begroting geeft het RBT nu aan dat dit bedrag niet meer afdoende is als gevolg van areaaluitbreiding. Het RBT vraagt om een structurele verhoging van de bijdrage met 123.000 euro. Over het jaar 2017 brengt het RBT nog 68.000 euro in rekening. De gemeente Almelo wil eerst een nadere onderbouwing van het benodigde onderhoudsbudget en gaat hierover in gesprek met het RBT. De bedragen zijn daarom niet financieel vertaald in deze bestuursrapportage.

De ontwikkeling van het XL-businesspark leidt tot hogere toekomstige OZB-opbrengsten (areaaluitbreiding). Hierop is reeds in de begroting geanticipeerd. Ook ontvangt de gemeente Almelo leges in verband met de aanvraag van omgevingsvergunningen op het XL-Businesspark. Ook hiermee is reeds in de begroting rekening gehouden.

Reclame inkomsten (lichtmasten, billboards, abri's, et cetera)

De geraamde baten voor 2018 bedragen 319.000 euro. Op basis van de afgesloten contracten wordt structureel een totaalbedrag aan baten verwacht van 375.000 euro. Daarnaast is er incidenteel 44.000 euro te verwachten aan nog te ontvangen inkomsten op basis van de toegepaste prijsindex. In totaal overstijgen de baten de begroting met 100.000 euro.

Met ingang van 2019 is er geen markt meer voor billboards. Dit betekent dat de hiermee samenhangende baten van 90.000 euro komen te vervallen. Het alternatief is digitale reclame op 5-6 locaties (billboards

stonden op 10-12 locaties). Voor het opzetten van het aanbestedingscontract wordt in 2018 kosten gemaakt. Hiervoor is 10.000 euro nodig.

2.2 Parkeren

Vanwege het afnemende gebruik van zowel parkeergarages als het straatparkeren, is in de afgelopen jaren in de begroting twee maal (225.000 euro in 2016 en 300.000 euro in 2017) een taakstelling opgenomen om de met deze afname gepaard gaande minderopbrengsten te compenseren. Gedacht werd destijds aan het voeren van kortingsacties voor bedrijven die pakketten van abonnementen afnemen, verbetering van de parkeerverwijzing, het verwachte effect van de aantrekkende economie, verhoging van het aantal evenementen die in de stad worden georganiseerd etc. Ook was de verwachting dat de nieuwe tarievenstructuur meer parkeerders naar de stad zou lokken.

In de praktijk blijkt telkens weer dat de afname van het gebruik van de parkeeraccommodaties heel moeilijk te stoppen is en haar oorsprong grotendeels vindt in het veranderde winkelpatroon van consumenten en de afname van het aantal winkels in het centrum. Daarnaast wordt er in het centrum veel gebouwd, waardoor de bereikbaarheid en aantrekkelijkheid tijdelijk zijn verslechterd. Ook zijn de garages op (koop)zondag gratis te gebruiken. De nieuwe tarievenstructuur lijkt ook in bredere zin bij te dragen in de opbrengstafname. Al deze effecten samen maken dat het heel lastig is de taakstellingen op de parkeeropbrengsten structureel in te vullen.

Onderzocht wordt welke maatregelen er in 2018 nog genomen kunnen worden om het tekort op parkeren voor dit jaar te verkleinen en welke maatregelen er kunnen worden genomen om de taakstelling op parkeren structureel in te vullen.

4.3 Economie

Taakveld	Lasten	Baten	Code
3.1 Economische ontwikkeling Algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid.	421	36	GROEN
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur Exploitatie van bedrijventerreinen.	3.892	3.960	BLAUW
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen Voorlichting, advies en dienstverlening aan lokale bedrijven, startersondersteuning, bijdrage aan regio Twente voor samenwerking op gebied van arbeidsmarktontwikkeling.	804	18	ORANJE
3.4 Economische promotie Ondernemersfonds centrummanagement, evenementen stichting Almelo promotie, recreatieve voorzieningen Regio Twente en opbrengsten toeristenbelasting.	1.076	387	ORANJE

Bedragen x 1.000 euro

Ad. 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Vrijval voorziening nog uit te voeren werken Dollegoor

In het accountantsverslag bij de jaarverantwoording 2017 is door de accountant opgemerkt dat de voorziening nog uit te voeren werken Dollegoor van 272.000 euro vrij moet vallen.

Ad. 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Vrijtijdseconomie / Toeristische marketing en promotie

De 14 Twentse gemeenten werken al geruime tijd samen op het vlak van toeristische marketing en promotie. Deze activiteiten werden tot in 2017 bekostigd vanuit de Agenda van Twente. In de nieuwe Agenda van

Twente zijn hiervoor geen middelen meer gereserveerd. In regionaal verband is besloten om het programmaplan voort te zetten en de financiering op te nemen in de reguliere begroting van de Regio Twente. Dit betekent een structurele bijdrage van 92 eurocent per inwoner. Het bedrag van 67.000 euro was bij de begroting 2018 reeds gereserveerd op de macrostelpost en wordt nu functioneel geraamd (resultaatneutraal)

Ad. 3.4 Economische promotie

Centrumkermis

Als gevolg van het verplaatsen van de centrumkermis naar het Rembrandtveld zijn de inkomsten lager dan begroot (6.000 euro i.p.v. 38.000 euro). Verplaatsen van de kermis is noodzakelijk doordat in het centrum door bouwactiviteiten onvoldoende ruimte beschikbaar is. Hierdoor ontstaat een nadeel van 32.000 euro. In 2019 keert de kermis naar verwachting weer terug naar het centrum.

4.4 Onderwijs

Taakveld	Lasten	Baten	Code
4.1 Openbaar basisonderwijs Materiële instandhouding en gebruiksvergoeding sporthallen.	475	0	GROEN
4.2 Onderwijshuisvesting Nieuwbouw, aanpassing en uitbreiding schoolgebouwen. Kapitaallasten bestaande schoolgebouwen.	5.162	0	BLAUW
4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken Onderwijsbeleid, uitvoering projecten onderwijsachterstanden, leerlingenvervoer, peuterspeelzalen en regionaal meldpunt en coördinatie voor voortijdig schoolverlaters.	5.644	3.474	BLAUW

Bedragen x 1.000 euro

Ad. 4.2 Onderwijshuisvesting

In 2018 worden nog een aantal investeringen in onderwijshuisvesting verwacht. De verwachting is dat na deze investeringen een bedrag van 220.000 euro in de stelpost beschikbaar blijft. Dit valt incidenteel vrij in 2018.

Ad. 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Leerlingenvervoer

In Twents verband hebben wij in 2017 een nieuwe visie op vervoer vastgesteld en vertaald naar een nieuw inkoopmodel. In dit model worden 3 vervoersstromen gebundeld ingekocht. Het betreft regiotaxivervoer, leerlingenvervoer en het vervoer van en naar dagbesteding (ondersteuning maatschappelijke deelname). Het leerlingenvervoer wordt begroot op taakveld 4.3. Regiotaxivervoer en vervoer dagbesteding wordt begroot op taakveld 6.71.

Met ingang van 2018 werken we met het nieuwe model. Voor leerlingenvervoer verwachten wij een overschrijding van het budget voor leerlingenvervoer van 330.000 euro. Dit wordt deels veroorzaakt doordat in 2018 een verschuiving heeft plaatsgevonden van leerlingenvervoer naar maatwerkvervoer.

Onder taakveld 6.71 vallen zowel de kosten voor de regiotaxi als voor de dagbesteding hoger uit. Met name de kosten voor het vervoer van en naar dagbesteding vallen hoger uit. Dit risico was bekend bij het starten van het inkoopproces omdat de voormalige prijs die wij zorgaanbieders hiervoor gaven inbegrepen zat in het contract voor de totale zorglevering met desbetreffende zorgaanbieder.

Destijds was echter de inschatting dat we de meerkosten binnen de bestaande budgetten konden opvangen.

Op basis van de eerste maanden is de inschatting voor 2018 dat dit leidt tot een overschrijding van de budgetten van 530.000 euro.

Zoals vermeld bij het leerlingenvervoer wordt een deel van deze overschrijding veroorzaakt door een verschuiving van leerlingenvervoer (taakveld 4.3) naar maatwerkdienstverlening (taakveld 6.71). Per saldo verwachten wij een overschrijding op de vervoersvoorziening van 200.000 euro.

4.5 Sport cultuur en recreatie

Taakveld	Lasten	Baten	Code
5.1 Sportbeleid en activering Stimuleren van topsport en breedtesport, gericht op de sportactiviteiten.	3.800	1	BLAUW
5.2 Sportaccommodaties Beheer, exploitatie en onderhoud sportaccommodaties voor sportbeoefening.	1.439	326	GROEN
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie Faciliteiten (bijvoorbeeld gebouwen en inventaris) om cultuur bij het publiek te brengen. En amateurkunst-beoefening en cultuureducatie.	3.081	0	GROEN
5.4 Musea Subsidies aan musea.	105	0	GROEN
5.5 Cultureel erfgoed Historische gebouwen, beschermde stads-en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte.	23	0	GROEN
5.6 Media Bibliotheken, lokale omroep.	2.098	0	GROEN
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie Beheer en onderhoud parken, plantsoenen en overig openbaar groen. Aanleg en onderhoud van kleine watergangen, speelvoorzieningen en overige recreatieve voorzieningen.	5.797	0	ROOD

Bedragen x 1.000 euro

Ad. 5.1 Sportbeleid en activering

In 2018 is er een onderbesteding van 200.000 euro op de subsidie aan het sportbedrijf. Dit wordt veroorzaakt door een lagere vaststelling van de subsidie 2017. Deze onderbesteding wordt incidenteel ingezet voor de taakstelling 'herijking subsidies' van 148.000 euro op taakveld 6.1. Deze taakstelling is betrokken bij het subsidieproces in 2018 als voorbereiding op de subsidieverlening voor het subsidiejaar 2019, zodat structurele invulling plaatsvindt vanaf 2019.

Ad. 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Essentaksterfziekte

In heel Nederland komt essentaksterfte voor. Inspectie heeft uitgewezen dat in Almelo, net als in 2017, essen op korte termijn gekapt moeten worden. Deze staan op een locatie waar anders direct de veiligheid in het geding komt. Daarnaast zijn er essen waarbij een veiligheids-snoei nodig is. De totale kosten voor veiligheid snoei, kappen en herplant van het aantal bomen wat gekapt, gesnoeid dan wel herplant moet worden bedragen ca. 113.000 euro. De maatregelen zijn op korte termijn noodzakelijk om de veiligheid te kunnen blijven garanderen.

Stormschade

De storm die 18 januari van dit jaar door Nederland trok heeft forse schade toegebracht aan ons bomenbestand. De inzet die geplengd diende te worden voor het wegnemen van onveilige situaties en

opruimen van schade (waar dit strikt noodzakelijk was) heeft een forse wissel getrokken op het beheer- en onderhoudsbudget voor bomen. Er is incidenteel 93.000 euro extra budget nodig.

Ziekten en plagen (eikenprocessierups)

We hebben te maken met een explosieve uitbraak van de eikenprocessierups. Tot nu toe is zowel preventief gehandeld (behandeld met Xentari) als curatief (wegzuigen). Op dit moment wordt hierbij de landelijke leidraad "beheersing eikenprocessierups" gevolgd. De situatie is in veel gevallen echter dusdanig ernstig dat hier actie op genomen moet worden. Wanneer hier geen actie op ondernomen wordt heeft dit gevolgen voor de volksgezondheid. De verwachting is dat de bestrijding van de eikenprocessierups in 2018 ca. 125.000 euro kost. Hier is binnen het reguliere budget geen ruimte voor.

4.6 Sociaal domein

Taakveld	Lasten	Baten	Code
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie Activeren en ondersteunen van initiatieven van (groepen van) burgers en algemene voorzieningen gericht op participatie (waarvoor geen individuele beschikking nodig is), bijvoorbeeld de wijkaccommodaties, subsidies voor ouderen- en jeugdbeleid, sociaal cultureel werk, vrijwilligersbeleid, Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en stadsdeelcoördinatoren.	6.998	13	ROOD
6.2 Wijkteams Regisseurs in de uniforme toegang en toeleiding tot de zorg. Onderzoeken klanttevredenheid, adviesraad Wmo.	3.871	6	GROEN
6.3 Inkomensregelingen Verstrekken bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies en minimabeleid uitvoeren.	52.432	41.363	ORANJE
6.4 Begeleide participatie Vormen van dagbesteding en begeleiding (de nieuwe Wmo-taken), beschut en begeleid werken door Soweco en de aflopende sociale werkvoorziening ook uitgevoerd door Soweco.	14.025	0	ORANJE
6.5 Arbeidsparticipatie Instrumenten gericht op toeleiding naar werk zoals beroepsgerichte scholing, werkgeversbenadering, etc.	5.632	0	GROEN
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo) Materiële voorzieningen verstrekt op basis van een toekenningbeschikking (WMO) zoals de regiotaxi en hulpmiddelen voor zelfstandig wonen.	2.076	0	ROOD
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ (Wmo) Dienstverlening in de vorm beschikbare uren en schuldhulpverlening, op basis van een toekenningbeschikking zoals huishoudelijke hulp, zelfstandig leven en maatschappelijke deelname.	23.159	2.226	ROOD
6.72 Maatwerkdienstverlening 18- Jeugdhulpverlening gericht op zelfstandig leven en maatschappelijke deelname, Jeugd-GGZ, persoonlijke verzorging, OZJT (organisatie voor zorg en jeugdhulp Twente) en aanpak thuisloze jongeren.	18.012	0	ORANJE
6.81 Geëscaleerde zorg 18+ Maatschappelijke opvang en beschermd wonen in verband met verslaving, huiselijk geweld, psychische stoornis en Veilig Thuis Twente.	19.305	400	GROEN
6.82 Geëscaleerde zorg 18- Jeugdbescherming, jeugdreclassering en opvang jeugd.	3.174	0	ORANJE

Bedragen x 1.000 euro

Ad. 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Taakstelling op subsidies

In 2018 is er een resterende taakstelling van 148.000 euro. In 2017 heeft bij een aantal organisaties een onderzoek plaatsgevonden met betrekking tot de efficiency van de bedrijfsvoering. De hieruit voortvloeiende aanbevelingen zijn in 2018 nog niet realiseerbaar gebleken. Daarom wordt deze taakstelling voor 2018 incidenteel ingevuld via de onderbesteding op de subsidie aan het sportbedrijf. Zie taakveld 5.1.

Deze taakstelling is betrokken bij het subsidieproces in 2018 als voorbereiding op de subsidieverlening voor het subsidiejaar 2019, zodat structurele invulling plaatsvindt vanaf 2019.

Harmonisatie peuteropvang

In 2017 is uitvoering gegeven aan het "Besluitvorming harmonisatie peuteropvang". Doel hiervan is om de verschillen tussen peuterspeelzalen en kinderdagverblijven weg te nemen en te zorgen voor een betere afstemming. De harmonisatiewet is per 1-1-2018 ingevoerd en hiervoor zijn vanuit het Rijk structurele middelen beschikbaar welke voor dit doel worden ingezet. Voor 2018 bedraagt het budget 137.000 euro. Dit budget was gereserveerd op de macro-stelpost en wordt nu functioneel geraamd (resultaatneutraal).

Ad. 6.3 Inkomensregelingen

Ontwikkeling BUIG-budget en –uitgaven

x 1.000 €	2015	2016	2017 (jaarrekening)	Begroting 2018	Realisatie t/m mei 2018	Prognose 2018
Buigbudget	35.684	35.845	37.549	39.895	15.900	38.923
Kosten	36.172	37.957	39.562	40.695	16.649	40.032
Saldo	-488	-2.112	-2.013	-800	-749	-1.109
Percentage saldo	-1,4%	-6,0%	-5,4%	-2,0%	-4,7%	-2,8%

Tabel: Ontwikkeling BUIG-budget

Saldo BUIG 2018	Vangnet uitkering	Saldo tekort incl. vangnet	Begroot tekort	Meer tekort dan begroot
-1.109	-	-1.109	800	309

Tabel: Vangnetuitkering 2018

Het verwachte tekort op de inkomensvoorziening in 2018 zal naar verwachting tussen de 800.000 euro en 1,1 mln. euro bedragen. Het in de begroting 2018 opgenomen tekort bedraagt 800.000 euro, dit betekent een maximale afwijking op de begroting van 300.000 euro (nadelig). Dit tekort wordt nu niet financieel vertaald in de bestuursrapportage gezien de onzekerheden ten aanzien van de BUIG. Het tekort is te laag om in aanmerking te komen voor een vangnetuitkering in 2018. Er komt in september nog een definitieve aanpassing van het macrobudget voor de BUIG.

De instroom van statushouders in de bijstand wordt vanaf dit jaar direct in het bijstandsbudget verwerkt. Dat blijkt uit de Voorjaarsnota die de minister van Financiën op 28 mei 2018 naar de Tweede Kamer stuurde. Dat betekent concreet dat het Rijk 120 mln. euro aan het macrobudget 2018 toevoegt.

Voor Almelo betekent dit een naar verwachting een positieve bijstelling van het nader voorlopig budget BUIG-budget van circa 800.000 euro. Dit is reeds in de prognose in de tabel 'ontwikkeling BUIG-budget' meegenomen.

De banenmarkt trekt aan voor statushouders. Er zijn diverse werkgevers die hiervoor speciale belangstelling hebben. Gezien deze interesse verwachten wij de taakstelling van 200.000 euro voor arbeidsmarktactivering in 2018 te halen.

Minimaregelingen

In maart 2018 zijn door het college maatregelen vastgesteld die moeten leiden tot vermindering van armoede, ook onder kinderen. Er is structureel 4,7 mln euro beschikbaar voor minimabeleid, waarvan 0,5 mln euro aan Klijnsma-middelen voor jeugdigen. Daarnaast is er 1,0 mln euro incidenteel beschikbaar voor de collectieve ziektekostenverzekering. De opdracht hierbij is het beroep op de minimaregelingen op termijn te laten afnemen. Inhoudelijk worden vorderingen gemaakt op alle maatregelen. Financieel gezien is de verwachting dat de uitvoering van het minimabeleid, na een toevoeging van 147.000 euro voor schuldhulpverlening via de meicirculaire van het Rijk, in de pas gaat lopen met het begrote budget in 2018.

Ten aanzien van de beschikbare Klijnsma-middelen is, op dit moment van schrijven en in lijn met het coalitieakkoord, een voorstel in voorbereiding om het doel en het bereik van de maatregelen goed af te stemmen op de beschikbare middelen. Het voorstel richt zich hoofdzakelijk op deelname aan onderwijs, sport en cultuur.

Participatiebudget

In 2018 staat nog een taakstelling open van 450.000 euro. Op dit moment wordt een college- en raadsvoorstel voorbereid om deze taakstelling structureel in te vullen. Dit in relatie met het nieuwe coalitieakkoord en de ontwikkelingen rondom de bijstand.

Ad. 6.4 Begeleide participatie

Voor de uitvoering van de WSW is naar verwachting 70.000 euro extra nodig. Dit kan gedekt worden uit de extra middelen die we hiervoor van het Rijk hiervoor krijgen.

Ad. 6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

Collectieve vervoersvoorzieningen

In Twents verband hebben wij in 2017 een nieuwe visie op vervoer vastgesteld en vertaald naar een nieuw inkoopmodel. In dit model worden 3 vervoersstromen gebundeld ingekocht. Het betreft regiotaxivervoer, leerlingenvervoer en het vervoer van en naar dagbesteding (ondersteuning maatschappelijke deelname). Het leerlingenvervoer wordt begroot op taakveld 4.3. Regiotaxivervoer en vervoer dagbesteding wordt begroot op taakveld 6.71.

Met ingang van 2018 werken we met het nieuwe model. Voor leerlingenvervoer verwachten wij een overschrijding van het budget voor leerlingenvervoer van 330.000 euro. Dit wordt deels veroorzaakt doordat in 2018 een verschuiving heeft plaatsgevonden van leerlingenvervoer naar maatwerkvervoer.

Onder taakveld 6.71 vallen zowel de kosten voor de regiotaxi als voor de dagbesteding hoger uit. Met name de kosten voor het vervoer van en naar dagbesteding vallen hoger uit. Dit risico was bekend bij het starten van het inkoopproces omdat de voormalige prijs die wij zorgaanbieders hiervoor gaven inbegrepen zat in het contract voor de totale zorglevering met desbetreffende zorgaanbieder.

Destijds was echter de inschatting dat we de meerkosten binnen de bestaande budgetten konden opvangen. Op basis van de eerste maanden is de inschatting voor 2018 dat dit leidt tot een overschrijding van de budgetten van 530.000 euro. Zoals vermeld bij het leerlingenvervoer wordt een deel van deze overschrijding veroorzaakt door een verschuiving van leerlingenvervoer (taakveld 4.3) naar maatwerkdienstverlening (taakveld 6.71). Per saldo verwachten wij een overschrijding op de vervoersvoorziening van 200.000 euro.

Ad. 6.71, 6.72 Maatwerkdienstverlening 18+ (Wmo) en Maatwerkdienstverlening 18-

Op 6 februari 2018 heeft het College besloten om een deel van de inkoop Wmo en jeugd niet via Samen14, maar samen met Hof van Twente in te kopen. Voor het voorbereiden en uitvoeren van de inkoop is incidenteel een budget nodig van 400.000 euro. Deze middelen zijn binnen de huidige budgetten voor maatwerkdienstverlening 18+ en 18- niet beschikbaar.

Binnen de maatwerkdienstverlening 18+ en 18- heeft de gemeente Almelo te maken met een forse financiële uitdaging. Middels de transformatie zetten we in op een besparing op de zorgkosten. Voor een verdere toelichting hierop wordt verwezen naar hoofdstuk 2 Uitgelicht.

4.7 Volksgezondheid en milieu

Taakveld	Lasten	Baten	Code
7.1 Volksgezondheid Jeugdgezondheidszorg (bijdrage aan GGD).	2.262	0	BLAUW
7.2 Riolering Beheer en onderhoud, vervanging en uitbreiding riolering. Opstellen beleid vGRP (verbreed Gemeentelijk Riolering Plan). Opbrengsten rioolheffing.	6.832	9.027	GROEN
7.3 Afval Inzameling en verwerking van bedrijfs- en huishoudelijk afval via Twente Milieu en opbrengsten afvalstoffenheffing.	5.759	8.275	GROEN
7.4 Milieubeheer Zorg voor de kwaliteit van bodem en lucht, bestrijding geluidshinder.	3.920	584	GROEN
7.5 Begraafplaatsen en crematoria Beheer en onderhoud begraafplaatsen.	268	418	ROOD

Bedragen x 1.000 euro

Ad.7.1 Volksgezondheid

Incidenteel kan er een bedrag van 100.000 euro vrijvallen vanuit de middelen voor 'gezond in de stad'.

Ad.7.5 Begraafplaatsen en crematoria

De baten van de begraafrechten blijven fors achter op de begroting. Dit komt door een stijgende voorkeur voor crematies. De opbrengsten vallen structureel circa 100.000 euro lager uit dan begroot.

4.8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Taakveld	Lasten	Baten	Code
8.1 Ruimtelijke Ordening Structuurvisie, beleid ruimtelijke ordening en bestemmingsplannen.	1.990	281	GROEN
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) Grondverwerving, bouw en woonrijp maken, verkoop van bouwrijpe gronden van niet-bedrijventerreinen (zie hiervoor 3.2).	6.703	7.021	GROEN
8.3 Wonen en bouwen Omgevingsvergunningen, volkshuisvesting, stads- en dorpsvernieuwing, wijkaanpak, geo-informatie.	2.286	2.120	ROOD

Bedragen x 1.000 euro

Ad. 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)

Toevoeging voorziening nog uit te voeren werken Noordflank

Uit de accountantscontrole van de jaarrekening 2017 is gebleken dat de voorziening nog uit te voeren werken Noordflank met 443.000 euro verhoogd dient te worden. Dit houdt verband met een ontbindende voorwaarde in een afgesloten verkoopovereenkomst, waardoor er een terugkoopverplichting kan ontstaan. Hiermee is het risico volledig afgedekt.

Ad. 8.3 Wonen en bouwen

Leges omgevingsvergunning

De inkomsten uit leges blijven op dit moment achter bij de begroting. De realisatie tot en met mei bedraagt ca. 500.000 euro. Verwacht wordt een opbrengst van ca. 1,45 mln. euro ten opzichte van begroot ca. 2,1 mln. euro. De totale baten zijn voor een groot deel afhankelijk van grote bouwprojecten. Het niet vergunnen van een enkel groot project in een kwartaal leidt daarmee meteen tot een tekort aan inkomsten in dat kwartaal. Op dit moment is nog niet duidelijk of we grotere aanvragen zullen ontvangen in 2018. Over heel 2018 kunnen deze grote bouwprojecten alsnog bijdragen aan de realisatie van (een deel) van de geraamde baten. Verwacht nadeel is 650.000 euro.

Onderzoek breedplaatvloeren

Almelo heeft invulling gegeven aan het verzoek van de minister om onderzoek te doen naar de toepassing van breedplaatvloeren van zelf verdichtend beton. De veiligheidsrisico's zijn in beeld gebracht. Uitvoering van dit onderzoek viel buiten de reguliere budgetten. De totale kosten bedragen 77.000 euro. Dekking vindt plaats ten laste van de stelpost "onvoorzienne uitgaven".

Transitiebegroting Omgevingsdienst Twente

In de loop van 2018 is de transitiebegroting voor de ODT bijgesteld. Dit betekent een extra bijdrage van 25.000 euro in 2018.